

HRVATSKI PLANINAR

ČASOPIS
HRVATSKOG
PLANINARSKOG
SAVEZA

GODIŠTE 93

LIPANJ
2001

6

IZDAVAČ:

HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ
KOZARČEVA 22, 10000 ZAGREB
TEL./FAX. 01/48-24-142
TEL. 01/48-23-624 (R.D. 8-15 H)

E-MAIL: HPS@ZG.TEL.HR
WWW: PUBWWW.SRCE.HR/HPS

UREDNIK:

ALAN ČAPLAR

SV. MATEJA 7, 10010 ZAGREB

TEL. 091/51-41-740

TEL. 01/66-88-512

E-MAIL: CAPLAR@RUDJER.IRB.HR

UREĐNIČKI ODBOR:

DR. BORislav Aleraj

DARKO BERljak

DR. Srećko Božićević

Vlado Božić

TOMislav Čanić

Mladen Fliss

Zdenko Kristijan

Prof. Krunoslav Milas

Prof. dr. Željko Poljak

TISAK:

»EKološki glasnik«

DONJA LOMNICA

ISSN 0354-0650

Lipanj 2001
June 2001

Broj 6
Number 6

Godište 93
Volume 93

SADRŽAJ

XXII. skupština Hrvatskog planinarskog saveza	161
Zdenko Kristijan: Ljetovati na moru i planinariti	166
Milan Kaučić: Kameni spomenari Sokolina	168
Vladimir Jagarić: Pribički dvor	169
Mira Šincek: Planina - moj svijet	171
Krunoslav Milas: Crna kraljica i priče o zakopanom blagu	172
Zvonko Trdić: Divljan	174
Miljenko Pavešić: Muko naša - upisnička knjigo!	175
Klek i Stožac, fotografije: Zvonko Trdić	176
Tomislav Čanić: Zimi preko Velebita	178
Darko Berljak: Poginuo Babu Chiri Sherpa	179
Kamo na izlet: Mišo Dlouhy: Kapelski planinarski put	181
Speleologija	182
Planinarske kuće i putevi	183
Planinarski tisak: Novi vodič »Medvednica«	184
Pisma čitatelja	185
Vijesti	186
Humor	192

Slika na naslovnicu:

Jagin kuk u skupini Bojinca na Velebitu, foto: Zlatko Smerke

- **ČASOPIS izlazi u 10 brojeva godišnje** (za srpanj i kolovoz, te studeni i prosinac kao dvobroj). Prvi broj izašao je **1.VI. 1898.** kao glasilo Hrvatskog planinarskog društva. Časopis nije izlazio od 1915. do 1921. i od 1945. do 1948., a od 1949. do travnja 1991. izlazio je pod imenom **»Naše planine«**.
- **PRETPLATA** za kalendarsku godinu je **100 kuna (za inozemstvo 50 DEM)**. Preplata se uplaćuje na žiro-račun br. **30102-678-5535**, pri čemu na uplatnici u rubrici »Poziv na broj« treba **obavezno** upisati svoj preplatnički broj, koji se nalazi uz adresu na omotu svakog dostavljenog primjera. Novi preplatnici svoj preplatnički broj trebaju zatražiti od Hrvatskog planinarskog saveza. Preplata za inozemstvo uplaćuje se na račun **SWIFT-ZABA-HR XX 25731-3253236**.
- **SURADNJA:** Članci i vijesti trebaju biti **pisani s proredom među recima**, a mogu se slati poštom ispisani, na disketi ili putem e-maila. **Prednost imaju** članci i vijesti popraćeni što boljim izborom **fotografija, dijapozičiva, creža i skica**. Ilustracije se na zahtjev vraćaju autorima. Uredništvo zadržava pravo kraćenja i obrade tekstova, posebno za priloge duže od 4-5 stranica.

XXII. SKUPŠTINA

HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA

Skraćeni zapisnik

Skupština je sazvana temeljem članka 22. Statuta HPS i odluke Glavnog odbora u subotu 19. svibnja u Domu grafičkih radnika Hrvatske u Zagrebu. Poziv svim udruženim članicama HPS-a upućen je 23. travnja 2001., zajedno sa šest privitaka materijala za rad Skupštine.

1. Otvaranje Skupštine i izbor Radnog predsjedništva

Skupština je započela u 10,45 hrvatskom himnom u izvedbi članova HPD »Stanko Kempny«. Tajnik HPS-a, Darko Berljak prenio je ispriku predsjednika HPS Hrvoja Kraljevića zbog nemogućnosti dolaska na Skupštinu, nakon čega je predsjednik IO HPS Franjo Novosel otvorio Skupštinu i pozvao da se minutom šutnje oda počast svim planinarima preminulim u posljednje dvije godine, a posebno Nikoli Aleksiću i Vladimиру Mihaljeviću. Za Radno predsjedništvo predloženi su Goran Gabrić (HPD Mosor, Split), Silvia Poljak (HPD Pliva, Zagreb) i Krunoslav Hornung (PS Slavonije), što je jednoglasno prihvачeno. Za zapisničara je izabran Alan Čaplar (HPD Zagreb-Matica), a za ovjerovitelje Josip Majnarić (HPD Zanatlija, Zagreb) i Darko Domišljanović (PS Krapinsko-zagorske županije).

2. Verifikacija predstavnika u Skupštini HPS

Za Verifikacijsku komisiju Radno predsjedništvo predložilo je Željka Gobeca (PS Zagreba), Alojza Kranjca (HPD Gradina, Konjščina) i Milivoja Rihtarića (HPD Dugi vrh, Varaždin). Takav sastav verifikacijske komisije jednoglasno je prihvacen, kao i predloženi dnevni red od 10 točaka. Verifikacijska komisija izvjestila je da od 186 planinarskih udurga udruženih u HPS, prisutno 77 predstavnika, dok je za natpolovičnu većinu potrebno 94 predstavnika. Temeljem izvješća Radno predsjedništvo predlaže da se odluke i zaključci ove Skupštine smatraju preporukama, sve dok dovoljan broj planinarskih udruženja čiji pred-

stavnici nisu prisutni ne prime zapisnik Skupštine i u roku od 14 dana dostave Uredu HPS-a pisano očitovanje da se ne slažu s pojedinim zaključcima po točkama dnevnog reda. Ako očitovanje ne dostave u tom roku, smatra se da su suglasni s donešenim zaključcima, odnosno oni postaju pravovaljni. Takav prijedlog je jednoglasno usvojen.

3. Usvajanje Poslovnika o radu Skupštine

Radno predsjedništvo predstavlja sadržaj Poslovnika. Uz ugradnju članka o načinu rada ove Skupštine izrečenom u 2. točki dnevnog reda, taj Poslovnik jednoglasno je prihvaćen.

4. Imenovanje dopredsjednika HPS-a

Sudionicima Skupštine čita se razlog imenovanja dopredsjednika (g. Nikola Aleksić, koji je obnašao tu dužnost preminuo je prošle godine) i prijedlog IO HPS i predsjednika HPS-a da dužnost dopredsjednika do iduće Skupštine obavlja Vladimir Novak (HPD Japetić, Samobor). Nakon čitanja životopisa taj prijedlog jednoglasno se prihvaca, a Vladimir Novak zahvaljuje se na imenovanju i osvrće na zadatke dopredsjednika te poziva na suradnju. Budući da je tim imenovanjem upražnjeno njegovo mjesto u IO HPS, Skupština utvrđuje da se za člana IO imenuje Ivan Hapač (POK Sljeme).

5. Izvješće o radu HPS u razdoblju 1999-2001.

Izvješće podnosi tajnik HPS Darko Berljak. U HPS je udruženo 186 udruženja, od prošle Skupštine taj se broj povećao za 19 članica, a do kraja godine bit će ukupno oko 200 članica. Unatoč povećanju brojnosti udruženja, broj planinara zadržava se između 17.000 i 18.000. Financijsko poslovanje HPS bilo je uspješno u odnosu na opću situaciju. Glavni odbor održao je dvije, a Izvršni odbor 15 sjednica. Časopis »Hrvatski planinar« posluje s gubitkom zbog neredovitog plaćanja pretplate. Vrlo je razvijena promidžbena i

izdavačka djelatnost; u svibnju su izdane karta Dinare i vodič po Medvednici. Rad Ureda u stvari objedinjuje nekoliko saveza u jednom, služi kao informativni punkt, za prodaju literature, te kao sjedište 15 stručnih i organizacijskih komisija i uredništva »Hrvatskog planinara«.

U raspravi Stanko Jurdana (HPD Strilež, Crikvenica) postavlja pitanje o prolasku pješačkog puta E-6 kroz Hrvatsku. Darko Berljak: O E-6 se raspravljalo na više sjednica IO, no HPS je toliko raznovrstan savez da sada nema još i mogućnosti preuzeti E-6, tim više što taj pješački put ne bi prolazio kroz planine, što su standardi E-puteva teško ostvarivi u Hrvatskoj, a brigu o takvima putevima u Europi vode većinom turističke zajednice i ministarstva turizma, a ne planinarski savezi. Izaslanstvo HPS-a razgovaralo je u Ministarstvu turizma o E-6, no ono nije iskazalo poticaj za takav projekt. Drago Vujić (HPD Medveščak, Zagreb): Treba nastojati ospozobiti E-6 kroz Hrvatsku čim se za to otvore mogućnosti.

Nakon rasprave, izvješće o radu HPS-a, koje je poslano zajedno s pozivom na Skupštinu, jednoglasno je prihvaćeno.

6. Izvješće Nadzornog odbora HPS

Sve članice HPS primile su izvješća Nadzornog odbora u materijalima za Skupštinu. Budući da u njemu nema ničeg spornog, izvješće je bez rasprave prihvaćeno jednoglasno.

7. Članarina u HPS

Izvjestitelj Darko Berljak pojašnjava sadašnji model članarine. Sredstva od članarine raspoređuju se na osiguranje članova (10.000 kn u slučaju smrti, 20.000 kn u slučaju trajnog invaliditeta), rad stručnih komisija, te u aktivnosti Saveza u kojima sudjeluje ukupno oko 2000 članova. Izvan tog okvira nema sredstava za pojačanje naših stručnih djelatnosti, a posebno bi bilo važno usmjeriti dio sredstava u planinarske objekte značajne za hrvatsko planinarstvo. Poseban problem Savezu predstavlja neredovito plaćanje markica od strane nekih društava. Temeljem toga, predlaže se da se članovi društva koje nije platilo markice za prethodno tromjeseče ne osiguravaju, nemaju prava sudjelovanja u radu stručnih komisija HPS, nemaju pravo glasa na Skupštini, a ako do

kraja tekuće godine ne plate markice, da se automatizmom društvo briše iz popisa članica HPS. Željko Gobec (PS Zagreba): Zalažem se za povišenje članarine, članarine su vrlo male u odnosu na ostale športske djelatnosti, a naplatu markica može se osigurati putem županijskih i gradskih saveza. Nikolaj Levičnik (PD Grafičar, Zagreb): Model članarine u Sloveniji je bolje razrađen, slažemo se s povišenjem članarine, no trebalo bi je razraditi po skupinama. Bolto Gaberšek (HPD Osorščica, Lošinj): Većina članova su samo korisnici planinarske organizacije, oni koji izravno doprinose planinarskom radu mogli bi se stimulirati povoljnijom članarinom.

Radno predsjedništvo zaključuje raspravu i predlaže najprije glasovanje o zadržavanju sadašnje cijene članskih markica ili povišenju, a zatim o postotku povećanja cijene. Povišenje se usvaja sa 68 glasova za i 9 protiv. Za povećanje članarine od 20% izjasnilo se 40 predstavnika, za povećanje 60% 23 predstavnika, a za 100% povećanja 8 predstavnika u Skupštini. Darko Berljak: Povećanje cijene markica zamišljeno je da se podupru neke djelatnosti HPS-a, posebno briga za planinarske objekte. Po Statutu smo svi ravнопravni u plaćanju članarine, a planinarski rad je dobrovoljan. U idućem razdoblju potrebno je izraditi Pravilnik o članskim markicama. Radno predsjedništvo zaključuje točku, utvrđujući povećanje cijene markica za 20% od 1. siječnja 2002.

8. Plan razvitka hrvatskog planinarstva

Izvjestitelj Vladimir Novak: Izvršni odbor pripremio je 3 varijante kao poticaj za javnu raspravu, u kojoj je sudjelovalo 20-ak pojedinaca i udruga. Glavni odbor HPS utvrdio je svoj prijedlog prema trima temama (članstvo, objekti i putevi), a radna grupa IO objedinila je prijedloge iznesene u raspravi sa smjernicama koje je predložio Glavni odbor, i pripremila ih za Skupštinu. Tomislav Pavlin (HPD Stanko Kempny, Zagreb): Povezanost društava s komisijama Saveza je nedovoljna, a pojedine djelatnosti nisu dovoljno razvijene (školovanje, vodička služba). Preduvjet za provođenje zaključaka o putevima je suradnja društava s Komisijom za pl. puteve HPS. Dragutin Vujić (HPD Medveščak) iznosi problem motorista i biciklista na planinarskim staza-

ma. Antun Lovrić (HPD Sokolovac, Požega): Javna rasprava nije provedena na svim razinama, potrebno je zaustaviti osnivanje brojnih malih udruga i pojačati edukaciju članstva. Boris Stojanović (PD Duga, Rijeka): Nije mi jasan prijedlog člana IO Željka Šipeka »Stop masovnom planinarenju«. Vladimir Novak i Željko Šipek: Rasprava je uredno i kvalitetno provedena, trajala je pola godine, a prijedlozi IO nisu nužno osobni stav pojedinaca, već osnova za javnu raspravu. Stanko Jurđana (HPD Strilež, Crikvenica): Kako se određuju zaduženja društava za održavanje pl. putova? Tomislav Pavlin: Označavanje puta koordinira Komisija za pl. puteve HPS-a te županijski planinarski savezi. Nakon ovoga, Radno predsjedništvo zaključuje raspravu i predlaže

glasovanje o prijedlogu radne skupine, koji je najsadržajniji i najtemeljitiji, budući da je objedinio prijedloge iznesene u javnoj raspravi. Taj je prijedlog prihvaćen sa 74 glasa, a prijedlog Glavnog odbora podržala su 3 sudionika Skupštine.

9. Planinarski objekti - temeljna djelatnost HPS

Luka Adamović, pročelnik Gospodarske komisije, i Darko Berljak, tajnik HPS-a, pojašnjavaju problematiku pl. objekata i dosadašnji rad HPS i njegove Gospodarske komisije na utvrđivanju stanja s pl. objektima. Većina društava je samo upravljač objekata, dok su vlasnici gradovi i općine. Treba se najprije zapitati postoji li suglasnost da pl. udruge trebaju biti vlasnici pl. objekata, jer neke udruge zapravo nemaju mo-

SMJERNICE RAZVITKA HRVATSKOG PLANINARSTVA

ČLANSTVO

1. Povećati broj članova bez ikakvih ograničenja prilikom upisa u pl. udruge.
2. Omogućiti novim članovima educiranje iz osnovnih pl. znanja i ekologije. Nadopunjavati i znanje starijih planinara. Pojačati rad komisija za školovanje i izdavaštvo nakladom novih udžbenika i priručnika.
3. U svrhu uključivanja mlađih članova, predložiti nadležnom ministarstvu educiranje pedagoških radnika s pl. znanjem da stvore zanimanje za planinarstvo kao zdravu i korisnu rekreaciju kod učenika prilikom školskih boravaka u planinskoj prirodi.
4. Postojeće udruge koje ne upravljaju pl. objektima, ali i svaku novoosnovanu udrugu u HPS-u, obvezati na preuzimanje upravljanja, održavanja i promidžbe jednog pl. objekta ili puta. U tom smislu moguć je i zajednički rad nekoliko udruga. Isto u slučaju specijalističkih klubova (orientacija, sportsko penjanje).
5. Zadržati sadašnji ustroj HPS-a s 15 stručnih komisija, odnosno kvalitetno objedinjavati našu raznovrsnu djelatnost.
6. U cilju promidžbe, povećanja članstva, ali i upoznavanja javnosti s našim radom i

problemima, redovno organizirati na svim razinama (Savez i komisije, županijski savezi, društva) tribine, okrugle stolove i konferencije za tisak i elektronske medije.

PLANINARSKI PUTEVI

1. Zadržati postojeći broj puteva, te ih koordinirano, uredno i kvalitetno održavati. Na mjestima gdje je to potrebno, nove pl. puteve obilježavati kao dio cjelovitog projekta (primjer: povezivanje priobalnih planina).

PLANINARSKI OBJEKTI

1. Postojeće objekte kategorizirati, posebno odrediti objekte od interesa za razvitak hrv. planinarstva, te u njima zadržati pretežito planinarske (ekološki prihvatljive) standarde.

2. U zakonskim okvirima definirati status pl. objekata u pogledu ugostiteljske ponude. Aktivirati uprave javnih poduzeća na zajedničkom zadatku definiranja statusa pl. objekta u Hrvatskoj.

3. Postaviti sliku imovinsko-pravnih i vlasničkih odnosa za sve objekte. Podršku dati samo za proširenje i izgradnju onih objekta, koji su potrebni za razvitak hrvatskog planinarstva.

gućnosti da brinu o njima. **Krunoslav Hornung** (PS Slavonije) navodi jedan od prijedloga novog Zakona o udrugama u kojem je riješeno pitanje vlasništva objekata koji su bili u društvenom vlasništvu. **Željko Gobec** (PS Zagreba): Poseban problem je s objektima na Medvednici, čiji upravljači vode sudske sporove s Gradom Zagrebom. Treba kategorizirati objekte, nekim društvinama su domovi opterećenje, no pl. objekti su svakako od velike važnosti za hrvatsko planinarstvo, te ih treba zadržati. **Miljenko Pavešić** (HPD Klek, Ogulin) iznosi probleme doma »Klek« i oštro se zalaže za očuvanje domova u planinarskim rukama. **Josip Jurasić** (HPD Platak, Rijeka): Svako društvo ima pravnu osobnost, može samo odlučivati o cijeni noćenja i upravljanju svojim objektom. **Matija Mlinac** (PDS Velebit, Zagreb): Svi domovi trebaju imati jedinstvena pravila utvrđena od HPS-a, jer smo svi kao planinari pod kapom HPS-a. **Nikolaj Levičnik** (PD Grafičar, Zagreb): Sva društva na svoj način brinu o domovima, kako i koliko mogu. Najbolje je da planinari brinu o svojim domovima, jer drugi za to nemaju interesa. Na Medvednici je drugačije, zato što Grad ima interesa. **Darko Berljak**: Svi žele da HPS nešto poduzima i da nastupa prema državnim ustanovama, no ponajprije je potrebno na razini HPS-a objediti sve relavantne podatke i dokumente za takav nastup. Mnogi upravljači nisu čak ni ispunili anketne obrasce s pitanjima o svojem objektu. Iako nema nikakvih dopisa o namjeri TD »Sljeme« da preuzme domove na Medvednici, HPS, PSZ i upravljači imaju u pripremi čitav niz akcija ako bude potrebno. **Antun Lovrić** (HPD Sokolovac, Požega) pojašnjava pitanje pl. doma »Lapjak« i predlaže rješavanje problema na nacionalnoj razini, ponajprije slanjem izaslanstva u Ministarstvo pravosuda. **Tomislav Čanić** (PD »Željezničar«, Gospić): Podržavamo prijedlog Skupštini kako je pripremljen, posebno da se domovi vrati planinarama. **Zoran Gomzi** (HPD Kapela, Zagreb) izvješće o pl. objektima na V. Kapeli i daje podršku Gospodarskoj komisiji kao tijela koje ima zadatak koordinirati rješavanje pitanja svakog pojedinog objekta. **Mladen Japirko** (PK Split) govori o domu »Malačka«, za koji također postoji mogućnost da bude oduzet. Poseban je problem tamo gdje su se pomakle granice općina preko pl.

objekata. **Dražen Lovreček** (HPD Jastrebarsko); Zadovoljni smo što je vlasnik doma »Japetić« grad Jastrebarsko, jer će uvijek ostati planinarski, čak i ako mi ne budemo imali mogućnosti upravljati njime. **Žarko Nikšić** (PD HP i HT Sljeme, Zagreb) prikazuje dobru suradnju društva s HT-om oko doma »Vugrovec« i potiče ostale upravljače da pronađu dobre sponzore za održavanje objekata. Pri tome prioritet treba dati objektima koji su od ključnog interesa za hrv. planinarstvo. **Cvjetko Šoštaric** (HPD Ivančica, Ivanec) čita dopis svojeg društva o problemima anonimne petnici »zagrebačkih planinara« oko izgradnje skloništa na Ivančici. **Stanko Jurdana** (HPD Strilež, Crikvenica) predstavlja oblike suradnje svojeg društva sa šumarijom. **Vedran Stipić** (PD Obruč, Jelenje) otvara pitanje pl. doma »Hahlići« i pita zašto za taj objekt nema natpisne ploče HPS-a. **Darko Berljak**: Pitanje se pokušalo riješiti arbitražom, međutim ona nije prihvaćena. Kad HPS bude siguran tko je upravljač, ploča će biti postavljena. Cilj ove Skupštine nije rješavati svaki pojedini objekt, već dati smjernice dužnosnicima i Uredu Saveza kroz smjernice za rad. **Vladimir Novak**: Gospodarska komisija će brinuti o kategorizaciji objekata, Poslovnik o upravljanju pl. objektima i Kućni red već su na snazi. Upravljače pozivamo na suradnju s Komisijom i HPS-om, ponajprije kroz redovito ispunjavanje anketnih listića. Radno predsjedništvo s time zaključuje raspravu i daje na glasovanje prijedlog smjernica o objektima iznesen u materijalima za Skupštinu. Prijedlog je prihvaćen jednoglasno.

10. Raznovrsno

Tomislav Pavlin (Komisija za pl. puteve): Neka društva i pojedinci ne surađuju s Komisijom na uređivanju pl. puteva; dio društava koji je zadužen za neke puteve o njima ne brine, u brojnim društvima staze označavaju markacisti koji nisu registrirani. Kako bi se uveo red na pl. puteve potrebno je surađivati s Komisijom. **Ilija Platančić** (PD HPT Učka) poziva planinare na Memorijal Branka Lončara, a Radno predsjedništvo zahvaljuje predstavnicima koji su sudjelovali na odzivu, te uz poziv na Dan hrvatskih planinara na Dinari, zaključuje Skupštinu u 14,50 sati.

*Zapisničar: A. Čaplar
Ovjerovitelji: J. Majnarić i D. Domišljanović*

ZAKLJUČCI SKUPŠTINE O PLANINARSKIM OBJEKTIMA

1. Određivanje planinskih područja koja su posebno značajna za razvitak hrv. planinarstva (prijedlog: Klek, Bijele i Samarske stijene; Velebit; Biokovo, Dinara i Lička Plješivica)

2. Pl. objekti koji se nalaze na tim prostorima, kao i eventualno novi, bili bi tako posebno istaknuti i imali bi prednost pri obnovi bri- gom svih planinara putem osnivanje fonda za pl. objekte u HPS-u. Prikupljena sredstva usmjeravat će IO HPS na prijedlog Komisije za gospodarstvo HPS.

3. Izrada cjelovite evidencije vlasničke strukture pl. objekta u Hrvatskoj, putem obvezne dostave preslika svih pravnih isprava od njihovih upravljača i vlasnika Komisiji za gospodarstvo HPS.

4. Nakon provedene kategorizacije pl. objekta prema Pravilniku o upravljanju pl. objektima, jedinstveno nastupiti prema ministarstvima za turizam, gospodarstvo i zaštitu prirode u cilju određivanja zakonskog statusa pl. objekata u zaštićenim područjima u Hrvatskoj, uz naglasak na poslovanje u specifičnim uvjetima zaštićenog područja, visine, klime, sezonskog rada, udaljenosti od komunikacija i energetskih izvora, kako bismo spriječili možebitnu zabranu poslovanja u tim objektima od strane inspekcijskih službi zbog zakonskih odredbi iz Pravilnika o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih uvjeta - za planinarski dom).

5. Pravo Izvršnog odbora HPS da prilikom upisa u HPS, po potrebi obvezuje svako novoosnovano društvo, ali i postojeće koje se ne brine ni o jednom objektu, da temeljem zahtjeva sadašnjeg upravljača i obrade na Komisiju za gospodarstvo HPS, preuzme dio obveza na nekom objektu.

6. Dogovorom unutar HPS-a ili u krajnjem slučaju arbitražom HPS-a, koja će se obvezno poštivati u korist kvalitetnih međusobnih odnosa - rješiti sve slučajeve (ima ih nekoliko) gdje je lokalna uprava dala na upravljanje pl.

objekt pl. društvu na svom području, iako je njime prije upravljalo društvo čije sjedište nije na tom teritoriju.

7. Krajem ove godine organiziranje sastanka i jednodnevног seminara za sve domare, dežurne planinare i registrirane ugostitelje na pl. objektima.

8. I dalje inzistirati u nadležnim ministarstvima da se svi pl. objekti koji su u ratu bili u funkciji obrane zemlje, a oštećeni su ili srušeni, vrate u prijašnje stanje sredstvima iz državnih sredstava obnove.

9. Temeljito i odgovorno utvrditi na razini cijele planinarske organizacije sve prednosti i nedostatke eventualnog stjecanja vlasništva nad svim pl. objektima (obveze investicijskog održavanja, plaćanja osiguranja, određivanje zaštitnih mehanizma unutar pl. udruge da vlasnik ne može prodati objekt i sl.), ukoliko se krene u takvu sveobuhvatnu akciju.

10. Postojeći zakoni koji to vlasništvo nisu dodijelili pl. udruagama, najmanje su doneseni zbog planinara. Izmjena tih zakona na državnom nivou teško da je moguća, jer su vlasništva prešla na tijela uprave niže razine (županije, gradovi, općine), te je samo od njih moguće zatražiti darovne ugovore ili neki sličan postupak za dodjelu vlasništva nad objektom.

11. U slučaju takve akcije, nositelji postupka dodjele vlasništva pl. objekta sadašnjim upravljačima trebaju biti županijski i gradski pl. savezi za sve objekte na svom području, a HPS će kao krovna udruga i nacionalni savez dati pismo preporuke skupštinama lokalne uprave. Isto će zatražiti od Odbora za lokalni sport Hrvatskog olimpijskog odbora.

12. Temeljem odluke Skupštine HPS, svi upravljači i vlasnici pl. objekta u HPS-u dužni su ih poštivati i suradivati s komisijama i tijelima HPS. U protivnom, nadležna tijela HPS imaju pravo brisati određeni objekt iz popisa pl. objekta ili poduzeti stegovne mjere protiv upravljača i odgovornih osoba.

LJETOVATI NA MORU I PLANINARITI

Planinarske novosti s jadranske obale

ZDENKO KRISTIJAN, Samobor

Vrijeme ljetnih godišnjih odmora najpogodnije je za višednevne planinarske ture. Najčešći ciljevi su predjeli Gorskog kotara, Velebita i Biokova, gdje su temperature zraka podnošljive. Brojni planinari ljetuju sa svojim obiteljima na moru, bilo na kopnu ili na jadranskim otocima. Pravi planinari ponijet će sa sobom na ljetovanje i gojerice (ili tenisice), manji ruksak, zemljovid, vodič i plan mogućih izleta.

Rano jutro, prije odlaska na plažu može se iskoristiti za 1-2 sata hodanja po okolici do susjednog sela, kapele, susjedne uvale - ili do obližnjeg vrha. Pogodno vrijeme je i u predvečerje. Vrhovi iznad 1000 m mogu se obilaziti po lijepom vremenu tijekom cijelog dana, jer su gore temperature puno niže nego na moru. Tijekom ljetovanja obično barem jednom padne kiša. Prvi dan poslije nevremena, dok još nije prevruće, pogodan je i za cijelodnevi planinarski izlet na niže vrhove. Ne zaboravite ponijeti dosta vode, važnija je od hrane.

Ako obilazite Hrvatsku planinarsku obilaznicu (HPO), obidite obližnje vrhove koji su kontrolne točke. Osim planinarskih zemljovida, na tržištu ima više cestovnih zemljovida naše obale i otoka s ucrtanim izohipsama u mjerilu 1:100000, a Istra i Kvarner u mjerilu 1:50000. O nekim vrhovima nema podataka u vodiču Hrvatske planine (1998.), pa ćemo skrenuti pažnju na članke u HP i dnevnike obilaznica koji su ujedno vodiči. Kao poziv u planine i prijedlog evo nekoliko informacija o stanju markiranih prilaza na vrhove uz Jadransku obalu i na otocima:

Snježnica. Ako ljetujete u Dubrovniku ili okolicu, podite u posjet našem najjužnijem »tisućaku«. Iz Dubrovnika do Mihanića možete i autobusom, a dalje 2 h markiranom stazom do Kune. Uzmite u obzir da je put na vrh izložen suncu.

Srd. Iz Dubrovnika je osobito lijep uspon na Srd (50'). Nagrada je dobar pogled na Dubrovnik,

kao iz aviona. Iako put nije markiran, orijentacija je lagana. Od Pila treba uz vatrogasce i uličicama do magistrale, pa l. Jadranskom magistralom 5' do putokaza za Srd i d. serpentinama na vrh.

Velji Grad na Mljetu. Iako po Mljetu ima dosta markiranih puteva, put Babino Polje - vrh Velji Grad još nije označen. Markacisti iz HPD »Željezničar« Zagreb markirat će taj put ovo ljeto tijekom ljetovanja i predati ga na održavanje pl. društву iz Babinog Polja. Za uspon se raspitajte u mjestu. Dobro je nabaviti zemljovid Mljeta, koji je izdao NP Mljet.

Kom na Korčuli. Prilazni put na vrh Kom je preko prvosvibanjskih praznika markirao Robert Smolec uz pomoć planinara iz Blata, a na vrhu je postavljena kutija sa žigom. Više o Komu pročitajte u HP 4/2001 .

Sveti Nikola na Hvaru. Na Hvaru nema pl. društva, pa su markacije obnovili članovi Komisije za pl. puteve HPS-a, Pavlin i Majnarić. Markirani su putevi: Dol - Sv. Nikola (2h) i Vrbanj - Svirče - Sv. Nikola (2,15h). Na vrhu je uz križ postavljen natpis vrha i kutija sa žigom.

Sozanj na Lastovu. Planinarenje po Lastovu s usponom na vrh Sozanj opisao dr. Ignac Munjko u HP 11-12/1996.

Sveti Jure na Biokovu. Kao dokaz obilaska treba se fotografirati ispred kapele Sv. Jure, koja je tik uz ogradu oko TV-tornja, jer nema žiga. Preporučujemo obilazak kružne staze oko vrha, uz ogradu, radi dobrog vidika.

Vrh Šibenik na Biokovu. Ove godine su makarski planinari obnovili markacije na putu: Pl. kuća pod Sv. Jurom - pl. kuća na Lokvi - Motika Šibenik (3 h) i put od odvojka za Šibenik preko Borovika do sela V. Brdo (kod Makarske). Markacija na putu Makarska - Vošac je zadovoljavajuća. Na Biokovo ponesite mobitel, a vezu je moguće uspostaviti i na dijelu planine koji nije okrenut moru. U Makarskoj možete nabaviti

dnevnik obilaznice »Dr. fra Jure Radić« i doznati o markiranim putevima koji vode podnožjem Biokova i pogodni su za sve uzraste.

Mosor. To je najbolje markirana planina u Dalmaciji zahvaljujući vrijednim markacistima HPD-a »Mosor« iz Splita koji su zadnjih godina sustavno obnovili sve putove na Mosoru. Zemljovid Mosor, Kozjak, Biokovo možete nabaviti u domu »Umberto Girometta« na Mosoru.

Čavnovka na Promini. Od pl. kuće do vrha Čavnovke treba ići samo po cesti (1h) i ne kratiti serpentine. Vrata u ograđeni TV toranj su otvorena i može se cestom na sam vrh. Kretanje izvan ceste ili oko ograde nije sigurno zbog ratnih posljedica.

Dinara. Najpogodniji prilaz je dobro markiranim putem iz Glavaša (kod Kijeva) na Dinaru. Prije polaska preporučljivo je svoj uspon prijaviti policiji u Kninu.

Krtolin na Trtru. Šibenski planinari markirali su put na najviši vrh Trtra. Više o tome u idućem broju HP.

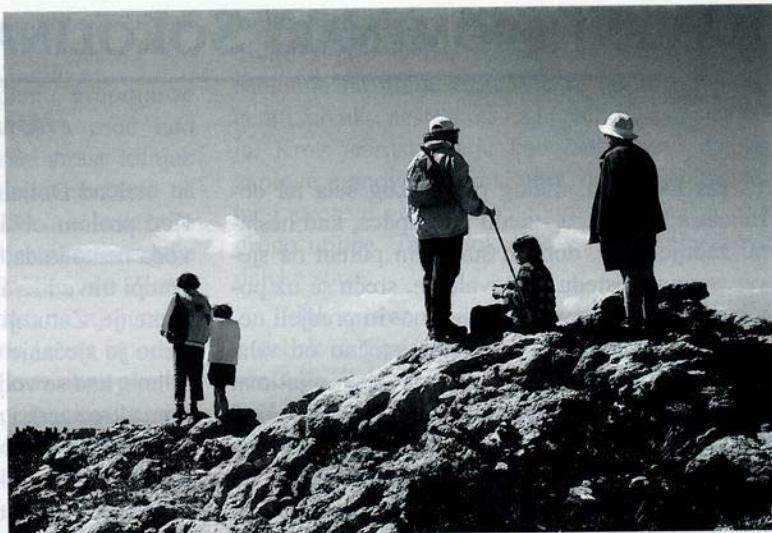
Poštak. Markacije započinju u Otriću, gdje je i ž. st. Zrmanja. Put od Otrića do Poštaka (2h) markirali su planinari gospičkog »Željezničara«.

Ščah na Ugljanu. Markiran je put: M. Lukoran (kamp) - Turkija - vrh Ščah (1,30 h). Uskoro se na vrh postavlja žig.

Veliki Bokolj na Pašmanu. Markiran je put Dobropoljana - vrh V. Bokolj 45°. Ovaj put markirali su članovi HPD »Željezničar« Zagreb. Ugljan i Pašman su povezani mostom.

Anića kuk. NP Paklenica je postavila kutiju sa žigom na vrh. Kratak vodič po Paklenici je u dnevniku Pakleničkog pl. puta.

Veliki Stolac na Južnom Velebitu. Markiranje je u planu. Polazno mjesto je pl. sklonište Šugarska duliba (kontejner!), gdje je zasad žig vrha. 3' dalje je stara cisterna. Od nje treba šumom uzbrdo bez staze i zadnji dio livadom na vrh, 30' od skloništa. Pogled je nazaboravan.

Velinac na srednjem Velebitu. Markacije započinju u Sušnju, na cesti Karlobag - Baške Oštarije, i vode kroz Kućište na vrh. Put su označili planinari HPD »Visočica« iz Gospića. Kalič na sjevernom Velebitu ostaje jedini vrh na Velebitu bez odgovarajućeg markiranog prilaza.

Loparski poluotok na Rabu je ispresijecan uredenim stazama i putevima, markiranim i ozačenim putokazima. U Turističkoj zajednici Lopar dobijete prospekt o rekreativnom pješačenju. Planinara će zanimati uspon na vrh Stražu na Kamenjaku.

Obzova na Krku. U Tur. zajednici općine Punat možete dobiti zemljovid »Pastirske staze« s ucrtnim markiranim stazama na Obzovu, između Punta i Stare Baške. Sličan prospekt se dobije u susjednoj Baškoj za okolne staze. O markiranim stazama koje povezuju Dobrinj i Šilo možete pročitati u dnevniku obilaznice »Po putovima Dobrinjštine«.

Osoršćica na Lošinju. U Nerezinama možete nabaviti Planinarsku ophodnicu Osoršćica, koja sadrži opis i skicu markiranih puteva na Lošinju.

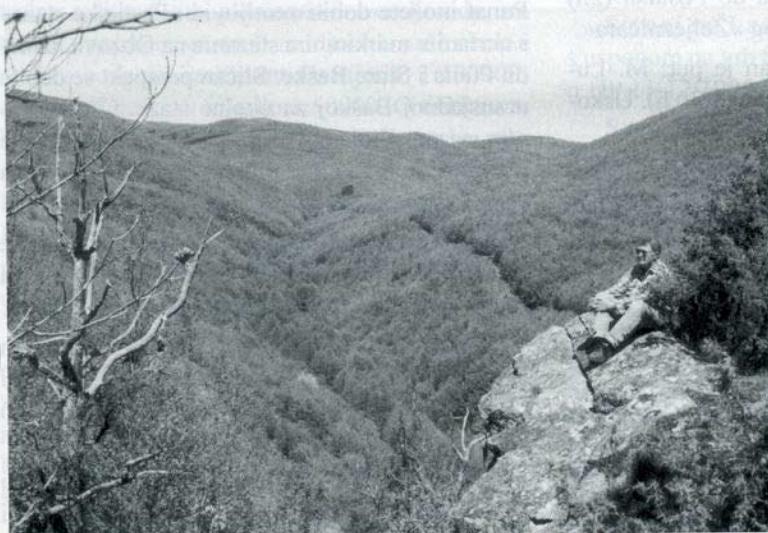
Vojak na Učki. Turistička zajednica Lovran je izdala izletničku kartu Učke koja se dijeli besplatno. Među nižim vrhovima obuhvaća i vrh Knezgrad, zanimljiv za one koji obilaze HPO.

Sisol na Učki. Planinarsko društvo u Labinu izdalo je nedavno kartu okolice Labina, pa je tu i prilaz vrhu Sisolu.

KAMENI SPOMENARI SOKOLINA

MILAN KAUČIĆ, Požega

Iza Doljanca, malog planinskog sela na obrovcima Papuka, u zaleđu Biškupaca, kad nestaju zadnje kuće, dobrim šumskim putem na sjever prema Gostedu i Razvalama, sreću se uz potok Stražemanku Sokoline; stjenoviti predjeli neobične ljepote. Pod njima, jugoistočno od vrha Papuka u razgranatim vrelima, kao pijetlova noge, teče Stražemanka u svoj vodenim život. Kad se odvoji iz zagrljaja kanjona između Lipovca i Gosteda, gotovo pravocrtno odlaze joj vode do Biškupca i dalje do Trenkova gdje se spaja s Veličankom. U sjeni Sokolina voda potamni, izgleda kao sivo dno potoka. Kroz vlažnu hladovinu, niz kamena pleća planine, ponire u gorski žubor. U tihom šuštanju vode ukaže se čarobna osama i osjeti mir bregova. U rašljama ispranih gromada brda kotrlja se sitni pjesak, prevrću urušene bukve i brusi kamenje. Kamene stranice korita mrke su i mokre. Visoko u gorskim stanovima Stražemanke, na dnu pod tekućinom tope se crni kristalni dolomiti. Uz stolistu paprat i vlažnu mahovinu na kamenim privjescima, uz potok raste vodena bujad, tumaraju tromi daždevnjaci i drijemaju puževi. Iznad, gotovo nezamijećeno, s počešljanim granama, blago se nagnule ive.

Na Sokolinama u Papuku

foto: Ivo Gorjanac

er ača soinsaldo zimrebi
a i hensib i vjebel svil

...Kod Doljanca vode se smire, teku u polje. Kad prolom oblaka nalije gudure i klance, kad voda nema kuda, otme se kao punokrvna zvijer i potopi trave i livade. U tjesnacima se mrvi i valja kamenje. Zatutnji dubodolina, a šum malog slapa samo je sjećanje na blag ljetni pljusak. Kad sve utihne, kad se vode otoče, kao bumbarov let zaro-minja kroz zrak i nastane u šumi neka čudna glazba. Još dok na briještu u nemiru strmina skaču u brzacu, dolje na skalinadama bistre se u procijepu i pretaču niz stijene. Na njima se ona ljulja, pjeni i grglji, ode u uspavanku. U proljeće šušti kao lišće u krošnji, zrelo od jeseni i žuto od sunca. Na sve strane prste rosne kapi, skaču po kamenim tepljijama i zamiru u dugine boje. Nad srazom bijele pjene kao procvale đurdice u vazi, zaplavi se krilima i dugim nogama voden-konjic...

Šumski put prati u stopu potok. Negdje su u ravnini, dodiruju se. U donjem kraju zalaze u livade. Uvijek su zajedno kao mokar i suhi brat. U zagrljaju bregova gdje je najtješnje, visine ih razdvaje ostavljući potok ispod puta. Tamo je i nemirna bijela topola. Trepereći bijelo-zelenim listovima, izdajnički otkriva i najmanji planinski lahor. Uz potok, kad ravnica ukroti vode, rastu johe. U koritu, zapleteno u laporu i zemlji, isprano korijenje, kao dlakave noge pauka križara, piće životne sokove. U dolini voda je tromija, ljeska se kroz ravnici, ogleda na suncu, blago ljulja i lomi mu zrake. Okolo na muljevitoj zemlji raste žabljak ljutić. U proljeće na livadama s tisućama zlatnih cvjetova pretvara cijeli kraj u zlatnu dolinu.

Sjedeći na kamenu, samo korak od ruba provalije, gledajući kako se mlada breza uhvatila za pukotinu u stijeni,

razlju se u duši male svetinje i okite ih ukrasi dalekih vidika.

Sokoline raspaljene u uzbudjenju, propinju se nad Stražemankom kao ždrepčeva moć nad kobilom. Poneki četinar i gorski hrast kitnjak malo dalje od bezdana uz nemireno se mrse na povjetarcu. Sve je prepušteno litici, zelenkastim stijenama, ostavljeno onim svetim mjestima gdje umiranje rađa novu ljepotu. Daleko, do Zlatne doline gdje za sunčana vremena na njoj nešto blješti sedefastim sjajem kao dno jezera ispod fine maglene koprene, vidi se još kroz okna planine zagasito zelenilo šuma i nad proplanicima titranje zraka. Samo malo dalje na zapadu, nekoliko koraka od kamenih strmina četinari prekrili i zemlju i njen tamni mir i sunčevu strunu što još u vrhu zgasne u borovoj grani. Sunce voli Sokoline. Ljubav je to velikog svjetla i beskrajne svemoći nad malim vječnim životom. Tamni se od njega borovnica, suši kišni lišaj i blijadi isprana mahovina. Prve zrake najprije padnu na njih, otkriju

tanku hladovinu u krošnji i ugriju pupkovinu divlje svinje i srne izmakle lovčevom metku. Melodije na njima uz nemire se lakim povjetarcem i zavuku naširoko i nadugačko u sva sjećanja. Kroz jesenske boje kad žuti listovi daleko zaplove, ponovo zašumi šuma, dotumara joj vjetar i strese u granama otegnutu liriku huka. Sve drugo utihne. Tada Sokoline u nama utiru nove daleke staze.

I dok smo se spuštali u nizinu na onaj šumski puteljak uz Stražemanku, kad smo na čas stali u vraćanju, Joka izusti: »Pajdo! Gle na stjeni čovjek!...« Gledao sam! Gledao! On ponovi: "Kako ne vidiš" i pokaza mi u pravcu rukom. Istog trenutka, kao da je poslušala njegovu ruku sunovrati se u bezdan kao letač zmaja širokokrilna ptičurina. Najprije je izgubila visinu, a onda odletjela među oblaci. Ostali smo zadivljeni i nijemi. Svojom ljepotom i ptica i oblaci na tren su nas odvojili od naše plave nebeske veze.

PRIBIĆKI DVOR

Pribićko-Dolski kraj Žumberačkog podgorja*

VLADIMIR JAGARIĆ, Zagreb

Na samom početku zaselka Strmca Pribićkog, na kraju polja, oko 1 km od Krašića, stoji na otočiću usred malenog jezera grkokatolička župna crkva Blagovijesti. U neposrednoj je blizini Pribićki dvor s arkadama i gospodarskim zgradama plemičkog, a poslije grkokatoličkog dobra. Narod ovog kraja sklop ovih zgrada naziva još i »Lovačka kuća Petra Zrinskog«. Mnogi planinari koji autobusom ili automobilom prolaze prema središnjem Žumberku zaustave se ovdje privučeni znatiželjom za ovaj slikoviti krajolik.

Na prostoru gdje se danas nalazi zgrada dvora stajao je na prijelazu iz 16. u 17. stoljeće drveni »Bakšićev dvor«, nazvan po pribićkom plemiću Bakšiću. Od njega je dvor preuzeo Nikola Zrinski koji ga je prodao svojem kapetanu Juliju Čikoliju. On ga poklanja svojoj kćeri Ani, a Petar Zrinski, veliki kapetan žumberački (vrhovni zapo-

vjednik Žumberka od 1647. do 1656. god.) kupuje ga pak od Ane. Dvor je služio budućem hrvatskom banu za ladjanje i pripreme za lov. Nakon neuspjele zrinsko-frankopanske urote sve posjede Zrinskih i Frankopana zaplijenila je Austrijska komora. Tako je zaplijenjen (i opljačkan) i Pribićki dvor. Od komore je dvor kupio 1678. godine grkokatolički biskup Pavao Zorčić. Od tada je vlasnik pribićkog dobra Grkokatolička biskupija.

* O istoj temi je autor, naš dugogodišnji suradnik, upravo objavio bogato ilustriranu knjigu od 200 stranica pod naslovom »Zavičajna kronika Pribića, Dola i okolice«, pa čitatelj koji se zanima za Žumberak može knjigu nabaviti kod autora po cijeni od 60 kn (tel 01/37-72-107). Knjiga obrađuje pedesetak tema, počevši od turizma i govornih zanimljivosti s malim rječnikom do životopisa istaknutih mještana, zemljopisa i etnografskih osobitosti

Crkva u Dolu i Pribički dvor

foto: Vladimir Jagarić

Na mjestu gdje se nalazio drveni dvor biskupija je sagradila 1751. godine jednokatnu zidanu zgradu. Današnji je izgled zgrada dobila 1910. godine po projektu Stjepana Podhorskog, a malo poslije sa građena je i crkva na otočiću jezera. Nakon rata, 1946. godine agrarnom reformom oduzeto je grkokatolicima cijelokupno pribičko dobro; ostala im je samo crkva na otočiću.

Neko je vrijeme dvorom upravljala Jastrebarska općina, pa Uprava šuma Karlovac, a služio je i kao ugostiteljski objekt. Dok se konačno ne rižeši tko će upravljati dvorom prijeti mu opasnost od potpunog propadanja.

Gledajući granice Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje u južnom području Žumberačkog podgorja, neshvatljivo je kako se moglo dogoditi da se ovaj sklop zgrada, koji predstavlja povijesni i graditeljski spomenik žumberačke baštine, nađe izvan granice Parka prirode (a tako je blizu granična crta). Da je ovo kultno mjesto potpalо pod Park prirode možda bi se brže našlo rješenje za njegovu obnovu i namjensko korištenje.

No, to nije sve. Uz rub granične crte Parka prirode smještena su i slikovita podžumberačka sela. U poznatoj proštenjarskoj crkvi Majke Božje Dolske u Dolu nalazi se vrlo vrijedan barokni inventar. U selu su živjeli plemiči Gojmerci i Vajdići (njihove kuće još postoje), na Kostelu Pribičkom živi još potomak plemečke obitelji Šimanović (poznati vinogradar). U susjednom Pribiću najstarija je crkva u Jastrebarskom prigorju - župna crkva sv. Siksta, prema predaji, postojala je još za vrijeme kralja Tomislava. Na Svrževu je dvor Kostel plemečkog roda Vancaš-Kukuljevića, a na Hruškovcu je kurija pl. Turkovića. Tu je i dolina Medvenova Draga kroz koju protječe rječica Kupčina i prolazi glavna cesta koja povezuje Krašić sa Žumberkom. U dolini se nalazi zaštićena stambena i gospodarska zgrada iz 1867. godine obitelji Milivoja Medvena koja je pored mlinu vodeničara (Čunkova Draga) uredila zgradu za potrebe seoskog turizma. Prvi je to objekt takve vrste u Žumberku.

Ove brežuljkaste predjele Žumberačkog podgorja sve više posjećuju turisti i organizirane planinarske skupine. Prigodom korekcije granične crte Parka prirode Žumberak-Samoborsko gorje, a to će se prije ili poslije, nadamo se, dogoditi, treba voditi računa i o ovom području koje pruža velike mogućnosti u razvoju opće turističke ponude Žumberka.

PLANINA – MOJ SVIJET

Uz knjigu »Kamenčići s planina«

MIRA ŠINCEK, Varaždin

Brojni čitatelji poznaju moje tekstove što ih već petnaest godina objavljujem u »Našim planinama«, sada »Hrvatskom planinaru«. Neke od tih radova sabrala sam i u ožujku objavila u svojoj knjizi »Kamenčići s planina«. Kako je prigodom predstavljanja knjige čitalačkoj publici u Varaždinu te planinarima i prijateljima u Varaždinskim Toplicama valjalo da nakon riječi izdavača i predstavljača i ja izrekнем koju, shvatila sam kako sve zapravo zanima - kako je za mene sve to s PLANINOM počelo? I čitatelji »Hrvatskog planinara«, vjerujem, rado će čuti odgovor na to pitanje. Pa, evo ga:

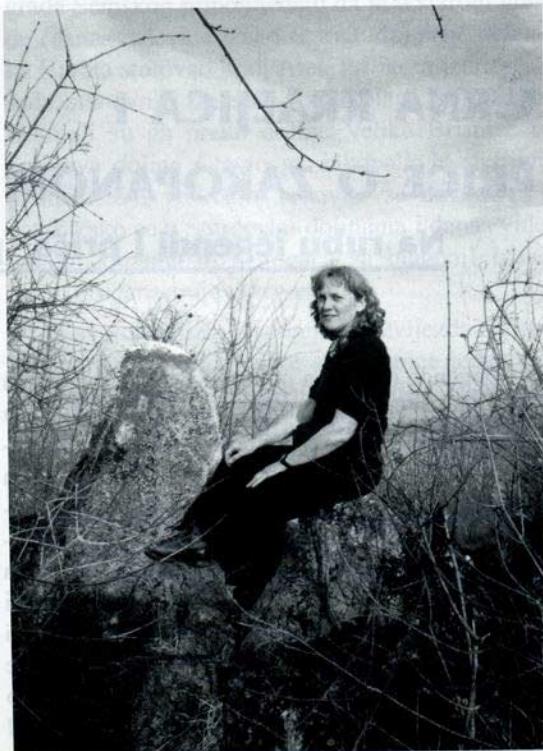
Za mene sve počinje u obitelji, sve dugujem i zahvaljujem dragim roditeljima. - Od maminih prelijepih priča koje su u mojoj duši probudile vrelo iz kojeg i ja sada crpim inspiraciju i predem niti čarobnih priča i pričica za velike i male; od zajedničkih izleta, njegovanja i podržavanja ljubavi prema prirodi, životinjama, cvijeću, ljudima, prema životu. U tako odgajanom srcu i planina je lako našla svoje mjesto.

A prvi susret s njom, planinom, bijaše za školskog izleta u V. razredu osnovne škole, na Ravnu goru. Zanimljivo, kako je za mene mnogo toga povezano s Ravnom gorom! Poslije, podosta godina nakon tog izleta, upravo na Ravnoj gori, kamo sam povela kolegice iz zbornice, upoznale smo i sprijateljile se s planinarom Slavekom i s njim smo, Maja i ja, jedine iz te grupice oduševljene planinom, nastavile planinariti malim i velikim bregima zelenog nam Zagorja. Tako stig smo i u Alpe - u svijet iz mojih snova.

Tu sam od planine naučila prvu lekciju: planina daje kada, koliko i kome hoće, bez obzira na naše želje, nadanja i očekivanja. Prvog dana, zbog

kiša i gromova, sve se svelo tek na šetnju šumom i oko rječice Kamniške Bistrice, a drugog, zbog nenadana snijega, stigosmo samo do Kamniškog sedla - podnožja Brane i Planjave. No, meni je i to bilo dovoljno za veselje i oduševljenje, dostatno da se srce ispuni istinskom radošću i zahvalnošću što, eto, dugo sanjan san javom postade. I mora da sam dobro položila prvi ispit, jer mi od tada planina bijaše naklonjena pokazujući mi svoju ljepotu s tisuću lica.

Baš tu, na Kamniškom sedlu, nastao je moj prvi tekst »San koji to više nije«, tekst koji je s pohvalama prihvaćem u »Našim planinama«. Od tada, od 1985., za svaki članak što sam ga napisala i poslala, urednik prof. dr. Poljak uvijek je našao riječi pohvale i mjesto na stranicama našeg

Mira Šincek na Čevu

* Knjigu Mire Šincek »Kamenčići s planina« izdala je izdavačka kuća »Tonimir« iz Varaždinskih Toplica. Knjiga se po cijeni od 60 kn može nabaviti kod nakladnika ili u Hrvatskom pl. savezu.

časopisa. I kad su se nakon tog izleta, zbog različitih životnih putova i naši putovi razišli, moji, zahvaljujući PD »Ravna gora« i planinarki Vladimiri Horvat i dalje nastaviše bezbrojnim markiranim stazama. Od Vlatke sam naučila abecedu planinarstva i vlastitim koracima obišla mnoge vrhove čije sam obrise u izmaglici gledala i pokušavala popamtiti imena i prije nego li im dotakoh pute i bespuća.

Tako se od prvog teksta moje pisanje nastavlja. Potrebno mi jednako kao i odlazak u planinu. Svaki put kad se vratim s planinarenja, posebno onih dužih i zahtjevnijih, moja duša još danima ostaje тамо gore u svjetlu stijenja i neponovljivih ljepota, i pisanje mi postade način da je spustim, da je vratim u neminovnost svakodnevice. Pisanje mi postade način da sve te čudesne trenutke druženja s planinom ponovno proživim, obnovim, produžim, zadržim. Da pisanjem planinu doveđem ljudima i ljude planini. Doista, sada i ja odvodim u te čarobne prostore stijenja i kamenja nove prijatelje i nastojim, kroz riječ izgovorenju i napisanu, pokazati im planinu, svoju planinu,

onaku kakvom je ja vidim, doživljavam, poznajem, volim.

A planinu volim neizmjerno. U svako godišnje doba. Danju i noću. U vrijeme i nevrijeme. Jer ona je čarobna, uvijek, baš uvijek uzvišeno lijepa.

U njoj pronalazim toliko potreban mir i spokoj duši. Umor i odmor tijelu. Tišinu, ali i zvukove koji mi trebaju. Tamo sam istinski sretan. Uvijek. I onda kad dosegnem vrtoglave visine vrhova i stijena, ali i onda kad moram za neko drugo vrijeme odgoditi tako žuđeni susret s vrhom. Kao vjernik u planini, u svemu što me okružuje, pronalazim i susrećem svog Stvoritelja, diveći se ljetopama čudesnih djela ruku Njegovih. Zahvaljujući Mu za sve što mi kao nezasluženi dar izobilno dariva. U planini sam sretan. Tamo se uvijek osjećam dobro, dobro kao u vlastitom domu.

Sada razumijete zašto pišem o planini! A pisanje prerasta u radost jer postoje ljudi, prijatelji koji se napisanome istinski raduju. Hvala Vam, od srca.

Vaša Mira

CRNA KRALJICA I PRIČE O ZAKOPANOM BLAGU

Na rubu legendi i priča (prvi nastavak)

prof. KRUNOSLAV MILAS, Zagreb

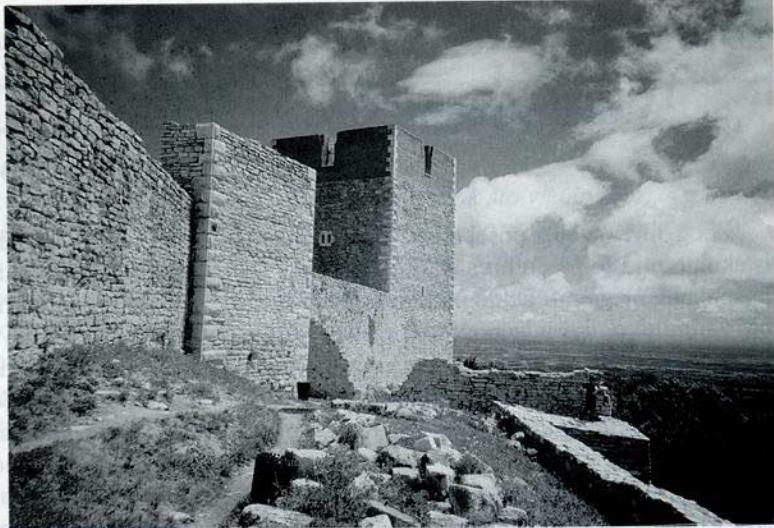
Legende o kojima govorimo tek su usmenom predajom izmijenjene daleke izvedenice stvarnih događaja. Pune su i netočnosti; imena se miješaju, priče uopćavaju. Kad smo već kod nesretnih ljubavi, spomenimo ponovo grofove Celjske. Romantična ljubav Fridricha i Veronike (a na »Grešnoj gorici«, popularnom izletištu s kojeg puca najljepši pogled na Veliki Tabor, postoji čak i mjesto gdje su njih dvoje zaljubljeno sjedjeli!) i nije bila baš tako romantična. U vrijeme njihove ljubavi dotični je Fridrich prošao četrdesetu i bio već niz godina oženjen Elizabetom Frankopan! U neprilici kako da stvar riješi, nakon osam godina svađe pomirio se s prvom ženom i iste je noći u

dvorcu u Krapini zaklao lovačkim nožem! Bilo je to 1422. godine. Ali, bio je moćan i k tome mu je sestra bila kraljica (famozna Barbara Celjska; tek o njoj ima legendi i priča!), udana za Žigmunda. Bez obzira što su ga Frankopani izazivali i na dvoboj, nitko ga nije dirao. Oženio se Veronikom, ali mu otac, stari grof Celjski (Herman, a ne Ulrich kako sam prošloga puta napisao) hvata njega i Veroniku. Ljubavnik završava u kućnom pritvoru, a Veronika na sudu pod optužbom da je vještica! Izgleda da je uspjela dokazati netočnost te optužbe jer je oslobođena. Onda stari grof uzima pravdu u svoje ruke i dade je u zamku Ojstrici u Sloveniji udaviti u jezeru!

Neke su od tih žena bile jako zločeste; posebno gore spomenuta Barbara Celjska. Legende o njoj i njezinim ljubavnicima vezane su uz nekoliko starih gradova po našim planinama (spominju se Medvedgrad, Susedgrad, Cesograd...). Kažu da je ljubavnike nakon što bi ih se zasilita bacala s kule. Nekako je najbliža istini priča da je u starom gradu Malom Kalniku vodila ljubav sa svojim kastelanom Neuhausenom. Ovaj se, naravno, osilio i počeo terrorizirati okolne pleme. Kad je kraljevstvom pukla bruka kastelan je smijenjen, a kraljica zatočena u jednom gradu u Češkoj.

Kad smo već kod pohotnice Barbare, spomenimo da postoji legenda kako je vragu dala i sebe i Medvedgrad! »Pukni vrag, dam ti Medvedgrad i sebe«, bile su njezine riječi koje je kasnije požalila, htjela vraka prevariti, ali je na kraju umrla prokleta. Nakon smrti postade zmajska kraljica, a njezine podanice zmije i dan danas čuvaju njezino golemo blago. Legenda pripovijeda da je blago i danas zakopano negdje na Medvedgradu. Baltazar Krčelić je 1753. godine pisao kako je niz tragača za zlatom u njegovo vrijeme bezuspješno pokušavalo pronaći to blago.

Međutim, nije samo Crna kraljica zakapala blago po našim planinama. U svojoj knjizi »Velebit se nadvio nad more« Šime Balen spominje i hajduke koji su se skrivali Velebitom. Posebno su poznati podgorski hajduci. O hajdučici Mari narod je ispjевao i pjesme. Borili su se protiv tur-skog, a poslije i austrijskog zuluma. Skrovišta im bijahu na najnepristupačnijim mjestima, u Rožanskim i Hajdučkim kukovima. Priča kazuje da su izginuli u borbi s austrijskim vojnicima. Iza njih ostade tek ime velebitskih kukova i legende od kojih je narodu najljepša ona o zakopanom hajdučkom blagu negdje tamo u kukovima. Generacije su ga Podgoraca pokušavale pronaći. Predaja govori da nisu uspjeli zbog svoje lakonosti. Na blagu je, naime, hajdučki zavjet: otkri-

Medvedgrad

foto: Alan Čaplar

ti ga može samo onaj tko će ga cijeloga podijeliti sirotinji, a mi ljudi ipak nismo toliko velikodušni!

U Podgorju ima još jedna zanimljiva priča o zakopanom blagu. Stanovnici oko Klada i Starigrada Senjskog pripovijedaju da je u starom gradu (danasa ruševine iznad Starigrada) prije dolaska Hrvata stolovao kralj Atel. Prilikom jedne opsade, stanovnici iznesoše veliko blago na Velebit. Odnijeli su ga preko doline Velike Brisnice u Smrčeve doline i tamo ga zakopali. U starijim planinarskim vodičima redovito se navodi podatak kako se u Smrčevim dolinama i danas vide tragovi kopanja niza tragača za blagom! Ipak, blago do danas nije otkriveno.

U svojoj knjizi »Zvona ispod zvijezda« Ante Rukavina navodi: »Velike su Brisnice jedan od najljepših velebitskih predjela. Na donekle ravnu prostoru uz kapelicu i groblje ima i ratarskih površina, a brojno drveće uljepšava cijeli kraj i daje mu pitom ugodaj. Možda će s asfaltnom cestom poteći barem nešto novoga života i u ovaj pusti kraj.« Hoće, sigurno. Cesta je danas asfaltirana, a život se vraća u obliku velikog deponija smeća za cijelo primorje Ličko-senjske županije koje se planira otvoriti upravo u danas pustim Velikim Brisnicama. I život će se vratiti, u obliku novih kopača, ovoga puta ne više blaga nego smeća koje će se gomilati na podnožjima Velebita...
članak je bio u izdavanju pod pogrešnim naslovom ob obnovi iz

Legenda o junaku sa Stošca

ZVONKO TRDIĆ, Ogulin

Zbog niza svojih posebnosti, Klek zauzima istaknuto mjesto među hrvatskim planinama. Čini se da uz njega niti jedno okolno brdo ne može biti zanimljivo ni privlačno. Stožac, svega 808 m visoki vršak, koji se nemetljivo smjestio nedaleko od bajkovite klečke stijene, dokazuje da to nije tako. Omiljeno je odredište ogulinskih planinara i izletnika.

Iz pričanja starijih ogulinskih planinara, skijaša i lovaca, te ponekog starog zapisa, može se doznati da Stožac odavno ima svoje vjerne posjetitelje. Kao primjer može poslužiti podatak iz povijesti ogulinskog planinarstva. 23. travnja 1950. godine, kada je održana je u ogulinskom starom kinu Osnivačka skupština Pl. društva »Klek«, a prije toga je u Ogulinu djelovala Poredružnica HPD-a osnovana 1921. god.). Po završetku Skupštine upriličen je izlet na Stožac. Na izlet je, u 14 sati, krenulo osmero domaćih planinara i sedmero gostiju, pod vodstvom F. Uršana.

Uz Stožac je vezana i narodna legenda koju sam čuo od starice France Žanić iz Ogulina. Iako sama nije mogla posvjedočiti istinitost priče, tvrdila je da su njeni preci bili živi svjedoci davnih događaja na Stošcu. Naime, stanovnici okolnih sela su znali da negdje na Stošcu živi tajanstveni čovjek koji nikada nije silazio u dolinu. Rijetki namjernici znali su ga čuti i vidjeti, iz daleka, samo jednom u godini dana. Redovito je to bivalo u proljeće kad bi drveće počelo listati i kada bi procvale žute šumarice i jetrenke. Ljudi bi tada obilazili svoje livade i poravnavali zemljane humke, što ih naprave krstice, kako ne bi smetale pri košnji trave. Redovito bi ih prestrašio prodonjan dubok glas koji bi se iznenada čuo s vrha Stošca. Oni koji bi se našli na zgodnom mjestu, jasno bi vidjeli čovjeka kako стоји na litici i vičući iz svega glasa ponavlja jednu te istu riječ: »Oraaaa... oraaaa... oraaaa.....«. Kako je znao doći, tako bi iznenada i nestao i nitko ga više ne bi čuo ni video do naredne godine u isto vrijeme.

Ljudi bi se tada dozivali po livadama i okupljali radoznalo slušajući one kojima se posrećilo vidjeti tajanstveno biće. Zvali su ga »Divlji čovik« ili kratko »Divljan«. Sa strahopoštovanjem su slušali od očevidaca ono što su svi ionako dobro znali. Čovjek je bio »zarasal« (neobrijan) i odjeven u janjeću kožu, snažan i visok. »U glavi je imal samo jedno oko.« Ovaj bi podatak posebno djelovao na okupljene seljake iako je svima bio dobro poznat.

Bilo je godina kada bi se mlađi seljani dogovorili da pokušaju zaskočiti, pa čak i uhvatiti Divljana. Danovački su u grupama odlazili na livade i uporno čekali. Divljan se redovito pojavljivao vičući sa Stošca: »Oraaaa... oraaaa...«. Mnogo puta su ga pokušavali sustići ali im to nikada nije polazilo za rukom. Ponekad bi prema vrhu krenuli s više strana, ali jednakom neuspješno. Znali su naići na tragove velikih opanaka, koji bi redovito nestajali na padini prema Škrum dragama.

Iako su se seljani više bojali Divljana nego li vukova ili medvjeda, on im je ipak bio vrlo koristan. Vrlo brzo bi se po selima proširio glas o ponovnom pojavljivanju »divljeg čovika«. Onaj koji bi na taj dan stigao zaorati barem jednu proljetnu brazdu ili posaditi bilo što od sjemena, mogao je biti siguran da će te godine imati dobar urod.

Ljudi su s vremenom sve više napuštali svoje livade prepustajući ih šikari, uzgajali su sve manje stoke, a samim tim i rijede odlazili u šumu. Ne zna se točno kada se Divljan prestao pojavljivati. Sve se rijede pričalo da ga je netko video, ali se ipak povremeno video. Možda baš tih dana nikoga nije bivalo u blizini, možda se njegov glas nije mogao čuti od buke traktora ili motorne pile.

Često osluškujem u proljeće, prolazeći stazama podno Stošca, na bi li čuo Divljanov zov. Nikada mi se nije posrećilo... Ponekad, vikendom, začujem Miju kako doziva s »Vidikovca« ne bi li mu se netko odazvao sa zapuštenih livada... Nikada nisam čuo Divljana...

MUKO NAŠA – UPISNIČKA KNJIGO!

MILJENKO PAVEŠIĆ, Ogulin

Nedvojbeno, uspon na neku planinu, bez obzira na njenu visinu, predstavlja kako napor tako i osjećaj zadovoljstva na kraju puta. Odmor, uživanje u vidicima, fotografiranje, iće i piće, sve je to dio napora nagradenog ljepotom prirode i planine. Ako na planini postoji i planinarski dom, pa ako je u njemu topla peć, mogućnost prehrane i noćenja, onda je to u cijelosti doživljaj koji se pamti, o kojem se priča.

Sve spomenuto ima čarobni Klek i planinarski dom na Kleku. Ali, dom ima i upisnu knjigu – knjigu mučenicu! Unatoč lijepo i čitko ispisanoj zamolbi o načinu upisivanja na prvoj stranici knjige, jedna knjiga trpi sve i svašta. No, nije sve tako crno. U njoj ima pored uredno upisanih posjetilaca i lijepih napisova. Nažalost, oni su malobrojni u omjer s velikim brojem svakojakih šaranja bez ikavog značenja i zanimljivosti. Dobar dio tih prizemnih autora u svome neznanju sumnuto otiskuje pečate. Nisu rijetke ni vulgarnosti, jasno, nesuvisele i bez duhovitosti.

Upisna knjiga, po ispunjenju, čuva se u arhivi Društva kao dokument trajne vrijednosti. Ona je odraz jednog vremena, odraz kulture i prosvjetjenosti tih posjetilaca. Može se dogoditi da će se netko u starijim godinama stidjeti napisanog ili će mu biti drago kada u nekom članku pročita svoj lijepi i pomalo zaboravljeni napis. Eto, dio članova HPD »Klikun« iz Pleternice upisaše svoj uspon na Klek i to posebno lijepim slovima. Izvjestan Iztok K. pored napisa o usponu, u knjigu je upisao i lijepu pjesmu. Evo te pjesme:

Zimski uspon na Klek

*Silovit šum čuje se od Kleka
Ko'da slapovi moćni sa stijena se ruše.
Tutnjava gromka i jeka daleka,
To vjetar zimski u planini puše.*

*Kao da kaže: Putniče stani!
Ne idi dalje, zlo se neko slutti,
Vrebaju te zvjeri i nemani strašne,
Studen te čeka - zametnuti su puti.*

*Al ne sluša putnik što vjetar zbori,
Već uporno gazi po duboku snijegu.
Nakanio doci na vrh bijeloj gori.
Ne plaši ga vjetar u ledenom brijeđu.*

*Što je napor veći na surovoj stazi,
Veća je i sreća kad se stigne kraj.
Zato putnik žurno svojim putem gazi,
Prema toploj domu i vrućem čaju.*

Iztok K.

Nažalost takvi su napisni rijetki. Razmišljam i pitam se kakvi smo mi to ljudi? Zašto smo skloni vulgarnostima i neredu? Što nas to podstiče na takva djelovanja?

Kuda sreće da ovaj članak, s par presnimaka iz upisne knjige doprinese budućem ljepšem njenom sadržaju kao i sadržaju upisnih knjiga ostalih Društava.

Živi bili pa vidjeli!

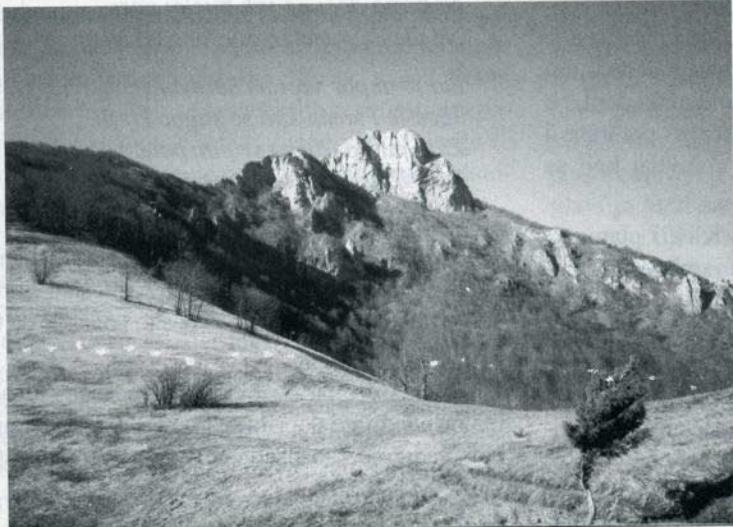

HPD „Klikun“ Sekcija sv. Bernardo Pleternica

1. Jasna Vidović
  2. Luca Kovčić
  3. Evica Andel
  4. Živica Kramarić
  5. Matija Holtenbacher
  6. Tomislav Šeklić
  7. Ivan Kožić
  8. Vid Marić
- SREĆI I VESELJU
NEMA KRAJA
KAD NA KLIK
DODE PLETERNIČKI /
BRIJEG /

KLEK I STOŽAC

fotografije: ZVONKO TRDIĆ, Ogulin

NA SLIKAMA:

Lijevo: Klek

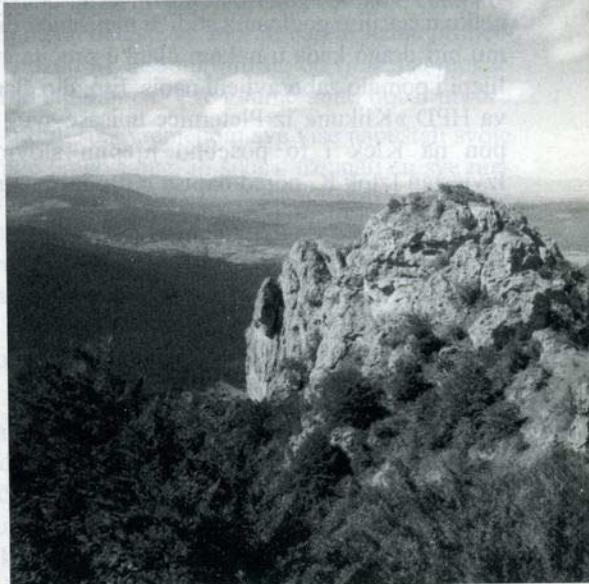
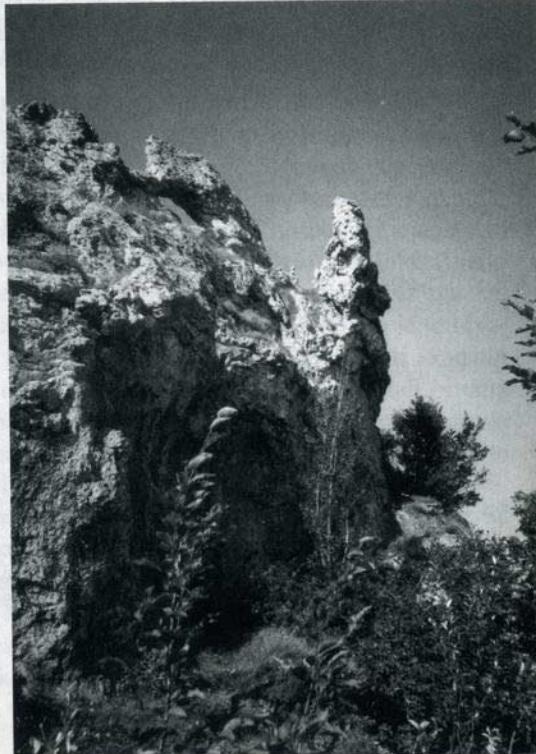
Desno: Pogled na
Klek sa Stošca

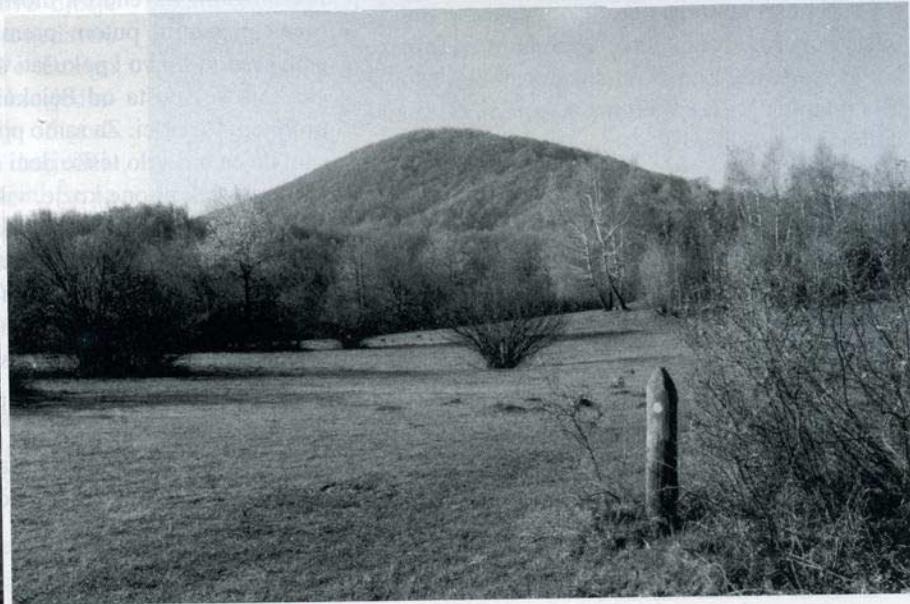
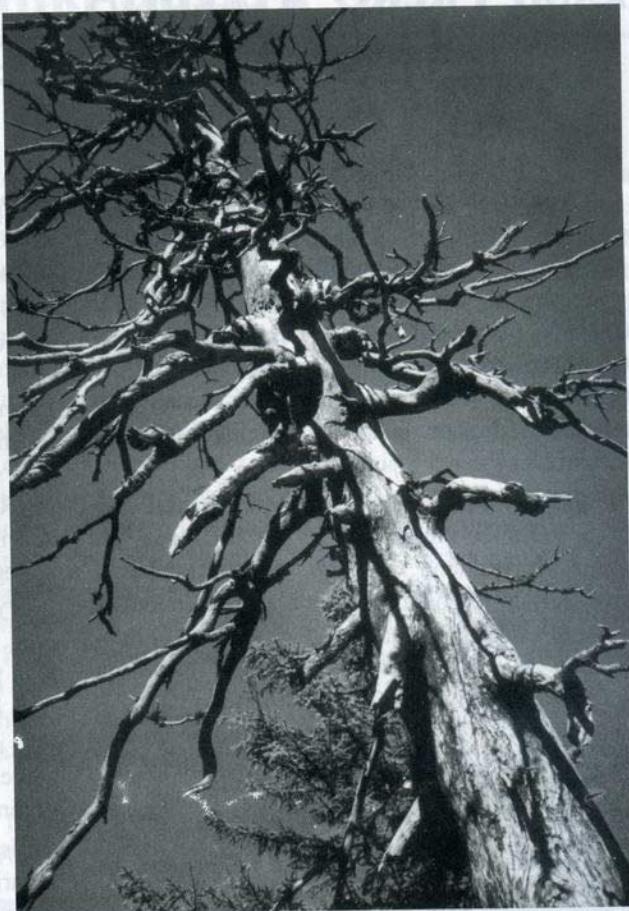
Posve desno: Uspravni div

Lijevo dolje: U stijeni Kleka

Dolje: Klečice sa vrha Kleka

Desno dolje: Stožac

ZIMI PREKO VELEBITA

S Oštarija preko Radlovca u Cesaricu

TOMISLAV ČANIĆ, Gospic

Da je ugodnije planinariti zimi nego ljeti, osvjeđočili smo se i ove zime kad smo početkom siječnja mi Gospićani krenuli s Baških Oštarija preko Dabarske kose, Kugine kuće i Radlovca u Cesaricu. Iako je kišilo, a k tome bilo je i tridesetak centimetara snijega, to nas nije omelo da ostvarimo plan. Mladen i ja smo inače pomalo planinarski tvrdoglavci, pa što smo zamislili to smo i ostvarili.

Nakon jutarnje kavice kod Prpe, navukli smo kišne kabanice i gležnjače te put pod noge. Za svega sat vremena već smo bili na Dabarskoj kosi. Kišica je pomalo rominjala, na trenutke je čak i pljuštala stvarajući na cesti sve veću bljuzgavicu. Mladen ogladnio, a ja ga tješim da šumarska štala na Položinama nije tako daleko - neka se strpi. Od Dabarske kose smo se do Položina nahodali poprilično, gotovo dva sata. Počele su i cipele propuštati vodu. Konačno i ta štala, za koju bi bilo bolje da je preuređena u planinarsku kuću. Na zgodnom je mjestu, na samom raskrižju ceste za Jadovno, prema Štrrovači i našem pravcu otkud smo došli. U štali je bilo i nekoliko bala sijena, vjerojatno za šumske konje samaraše. Za povrat snage najbolja nam je bila slanina s češnjakom, a onda za zasludu konzerva oslića.

Pola sata smo se odmorili i krećemo dalje cestom. Sve je manje vode na cesti a sve više snijega. Od Položina do Kugine kuće došli smo za nepun sat vremena. Naložili smo dvije vatre, jednu u kuhinji a jednu u sobi. Presvlačenje, sušenje mokre odjeće i obuće, pune ruke posla. Suha drva u kuhinji brzo su nestala. Drva koja smo nacijepali prije mjesec dana i složili ispred kuće pod krov, sasvim su mokra. Vjerojatno zato što su na južnoj strani. Za večeru nam je najslasnija bila juha, a ni odojak koji je ostao još od Božića nije bio loš. Peć, iako mala, za veliku sobu dobro je grijala i do jutra nam je osušila odjeću i obuću.

Poslije doručka pospremili smo sve i doveli kuću u red. Čak smo ispod ulaznih vrata zatvorili jednu rupu kroz koju je voluharica ulazila u sobu.

Što smo više odmicali prema Težakovcu slijeg je bio sve dublji. Srećom je kiša stala. Najprije smo razmišljali hoćemo li na Šatorinu pa na Premužićevu stazu i Radlovac, ali smo odustali jer snijega zasigurno ima i do jednog metra. Skrenuli smo tako putem izbljedjelih markacija prema Radlovcu preko Smojverskih duliba. Što smo se više približavali Radlovcu sve je manje bilo snijega, a vrijeme sve ljepše.

Dolazimo na Premužičku i nakon desetak minuta počinjemo se spuštati prema napuštenom selu Radlovcu, kamo mještani, koji su se uglavnom iselili u podvelebitsko primorje i Rijeku, dolaze jedanput godišnje da bi na trenutak obnovili svoje običaje i uspomene. Zato je prije nekoliko godina obnovljena je i kapelica Svetog Roka.

Ispred skloništa za koje je Ivan Ćaćić dao planinarima svoju staru kuću, odmorili smo se, nešto prezalogajili i krenuli k moru. Hodajući sat vremena poznatim putom prema Cesarici odlučili smo krenuti lijevo i pokušati uzdužno stići do ceste koja se spušta od Pejakuše i vodi ravno do groblja u Cesarici. Za samo pola sata hoda osjetio sam da će biti vrlo teško doći na put od Pejakuše, jer staze, čak ni one kozje, više nije bilo. Provlačili smo se kroz trnje, preko kamenja i, ne govorći ništa, ljutio sam se sam na sebe. Lutali smo više od sat vremena i napokon našli na neki kozji putić prema moru koji nas je doveo do zaseoka Ćaćići na tri kilometra od Cesarice.

Ivičina majka nas je rado primila, počastila, a prijatelj Tome, koji je došao iz Gospića po nas, podrugljivo se nasmijao kada smo mu pokazali ogrebotine od trnja. Ipak, bilo je zanimljivo i za pamćenje.

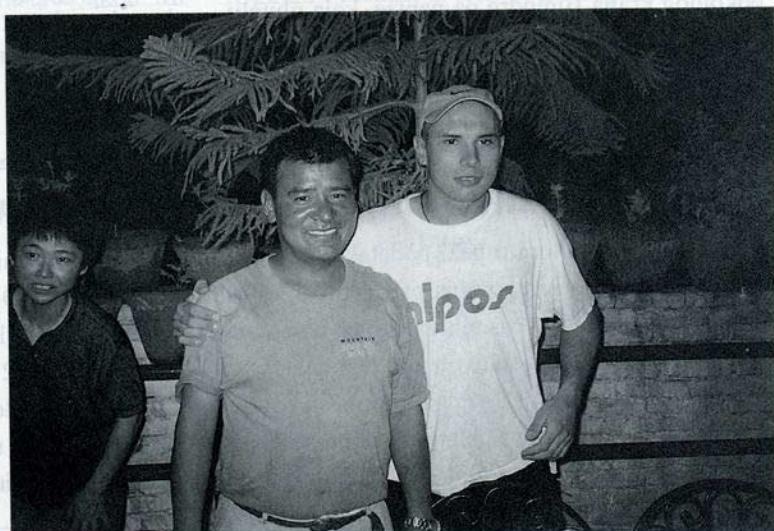
POGINUO BABU CHIRI SHERPA

DARKO BERLJAK, Zagreb

U Himalaji, najvišem gorju svijeta, smrte su nesreće vrlo česta sudbina mnogobrojnih alpinističkih ekspedicija. Gotovo da nema naroda čiji su se penjači uputili na himalajske vrhove, a da netko od njih zauvijek nije ostao u tim planinama. U sada već stoljetnoj povijesti himalajskih uspona najviše žrtava imaju Šerpe (preko 700), narod koji živi u sjevernom Nepalu. Taj broj još je tragičniji kada se zna da ih sveukupno ima tek tridesetak tisuća. Razlog tome leži u činjenici da su Šerpe u pravilu sudionici svih ekspedicija, jer su se kroz generacije prilagodili životu na visinama i prilikom uspona njihova je pomoć kao visinskih nosača neprocjenjiva. Većini tog naroda, ekspedicije su jedini izvor prihoda, od kojeg ne žive samo oni već i njihove mnogobrojne obitelji. Dugo vremena, Šerpe su penjanje smatrali samo poslom, ali posljednjih godina kod nekih od njih motiv odlaska visoko u planine postaje vrlo sličan onome kao i kod zapadnih penjača.

Najpoznatiji između njih svakako je Babu Chiri Šerpa. On je svojim podvizima od Mount Everesta, najviše planine svijeta, napravio gotovo djeće igralište, ali nažalost nedavno tamo i poginuo. Po mnogo čemu je taj Šerpa bio jedinstven. Rođen je prije 35 godina u Takshindu, najjužnijem mjestu u pokrajini Šerpa - Solu Khumbu. Odrastao je na relativno maloj visini od 2300 m, te je vrlo čudno da je tako dobro podnosio visinu, jer Šerpe većinom žive 1500-2000 metara više. Već kao 16-godišnjak pomagao je na ekspedicijama. Najprije se 1989. godine popeo na Kanch (8586 m), treći vrh na svijetu, i tek nakon toga specijalizirao za Mount Everest. Od 1990.

godine na njega se ukupno popeo deset puta, a samo je prvi puta na usponu upotrijebio umjetni kisik iz boca. Osam uspona izveo je s nepalske, a dva s tibetske strane Everesta. U međuvremenu dva puta je bio i na vrhu Shisha Pangme (8027 m) i šest puta na vrhu Cho Oyu (8201 m). U svibnju 1999. došao je na vrh Mount Everesta (8850 m), tamo postavio šator i postao prvi i zasada jedini čovjek koji je spavao tako visoko. Gotovo svi penjači zadrže se na najvišoj čvrstoj točki našeg planeta najviše nekoliko minuta, rijetki ostanu gore do jednog sata i svi jurnu prema dolje što prije je moguće. Babu Chiri ostao je na vrhu 21 sat, prenoćio, kuhao, ujutro spremio šator i vreću, te se vratio u dolinu. Osim tog rekorda, taj Šerpa jedini je koji se dva puta popeo na Mount Everest u razmaku od samo 14 dana. Prošle godine postao je čovjek koji je najbrže došao na najviši vrh svijeta. Sredinom svibnja krenuo je iz nepalskog Osnovnog logora na visini od 5300 m i za samo 16 sati i 56 minuta došao na vrh Everesta, i to po vjetru koji je puhalo preko 100 km na sat. Inače,

Babu Chiri Sherpa (lijevo) i Matko Škalamera iz Rijeke
foto: Darko Berljak

uobičajeno je da penjači na tom putu provedu četiri dana; prvi dan idu do logora na 6400 m, drugi do 7300 m, treći do Južnog sedla na 8000 m, a odatle četvrti dan kreću na vrh. Najzanimljivije je da se Babu Šerpa i svojom pojavom znatno razlikovao od ostalih sunarodnjaka koji su većinom mršavi i bez grama sala. Za Babua, ako se nije moglo reći da je debeljko, onda da je bar dobro popunjten, što je još više isticalo njegovu veselu narav.

U nedjelju, 29. travnja ove godine kao član Kathmandu Metropolitan ekspedicije došao je do Gornjeg osnovnog logora na 6400 m, po običaju brže od svih ostalih, i oko 4 sata popodne otiašao je s fotoaparatom slikati okolicu logora. Ako na usponu na Mount Everest uopće postoji i jedno sigurno mjesto, to je baš taj logor na sredini tzv. Western CWM-a ili Bijele doline. Ispod njega je opasan Ledeni slap, iznad strma Lhotse padina, pa smrtonosno Južno sedlo i izložen jugoistočni greben prema vrhu. Babu se nije prije noći vratio u logor, započela je potraga i tek sutradan ujutro pronašli su ga mrtvog na dnu 30 m duboke pukotine u ledenujaku. Nije poznato zašto i kako je pao u nju. Još isti dan tijelo je izvađeno, na rukama ostalih Šerpa preneseno preko Ledenog slapa i od tamo helikopterom prevezeno u Kathmandu. Njegova je smrt u Nepalu doživljena kao nacionalna tragedija i gotovo da nije bilo javne osobe, od pokojnog kralja Birendre pa naniže, koja obitelji nije izrazila sućut. Hrvatski planinarski savez

poslao je Nepalskom planinarskom savezu izraze žaljenja. U četvrtak 3. svibnja pogrebna povorka krenula je iz svetišta Boudanath praćena desecima tisuća ljudi do Swayambunatha, hrama na brežuljku iznad Kathmandua, gdje je u budističkom obredu kremirano tijelo Babu Chirija.

Babua sam upoznao u proljeće prošle godine, jer smo dijelili zajednički Osnovni logor za Everest i Lhotse. Jedan od prvih intervjua koje je dao nakon rekordnog uspona, bio je za slovenske Web stranice <http://lhotse.siol.net> koji još postoji na Internetu. Iako je bio medijska zvijezda i svi su trčali za njim, nakon ekspedicije često je navraćao u naš hotel »Thorong Peak« u Kathmanduu, s nama navečer izlazio u poznati »Room Doodle«, a posebno pamtim događaj kada sam pozvao njega i cijelu ekspediciju »Lhotse 2000« na cjelodnevno kupanje na bazenu i ručak u jedan od najskupljih hotela u Kathmanduu. Bilo nas je petnaestak i na ulazu sam platio oko 250 dolara za sve nas. Kada smo se smjestili uz bazen, došao je direktor hotela i preznojavajući se, uz bezbroj isprika, zamolio me da uzmem novce natrag. Rekao je kako je to neizmjerna čast da je Babu Šerpa došao s nama u njegov hotel, zatražio da se svi zajedno slikamo i da smo gosti koji mogu jesti i piti na njihov trošak koliko god želimo.

Velika želja Babu Chirija da sljedeće godine iz Osnovnog logora Mt Everesta na tibetskoj strani, preko vrha za manje od 24 sata dode do onog na nepalskoj strani, nažalost, neće se ispuniti.

ISPRIKA NAJUREDNIJIM PRETPLATNICIMA

Greškom u bazi podataka pretplatnika »Hrvatskog planinara«, naše računalo izlistalo je uz popis pretplatnika koji do kraja svibnja 2001. godine nisu platili pretplatu za časopis za ovu godinu i popis naših najredovitijih pretplatnika, odnosno onih koji su to obavili odmah po primitku dvobroja 11/12 još u prosincu prošle godine. Iz tih razloga, dio naših najurednijih pretplatnika dobio je koncem svibnja opomenu i uplatnicu za pretplatu. Uz ispiriku zbog ove nenamjerne pogreške zahvaljujemo im na uplati koju su izvršili još u prošloj godini.

KAMO NA IZLET

KAPELSKI PLANINARSKI PUT

Planinarski podvig od Tuka do Klenovice

MIŠO DLOUHY, Zagreb

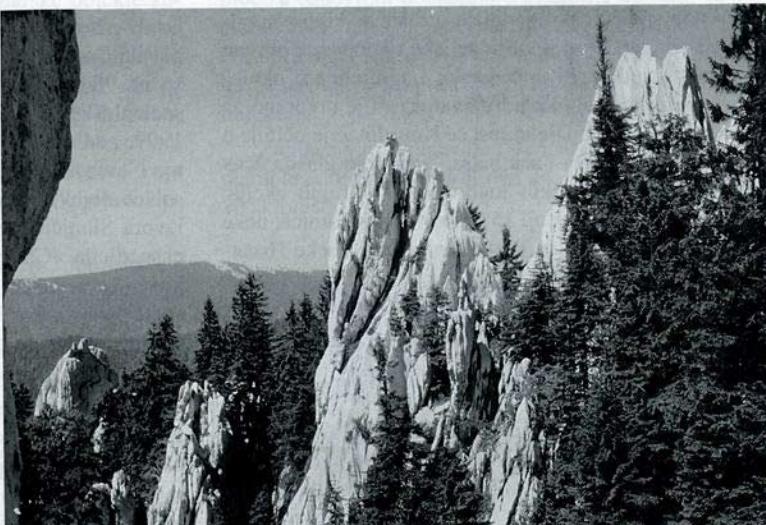
Kapelski planinarski put jedan je od najljepših uzdužnih puteva u Hrvatskoj. Osnovan je 1979. godine i proteže se od Mrkoplja u Gorskem kotaru, do Klenovice u Hrvatskom primorju, obilazeći najviše vrhove sjevernog dijela Hrvatske, te slikovite Bijele, Samarske i Kolovratske stijene. Upravljači su HPD »Vihor«, Basarićekova 8, 10000 Zagreb i HPD »Kapela«, Mesnička 1, 10000 Zagreb. Trajanje puta je 23 sata, a pogodno ga je proći u dva dijela:

I. Od planinarskog doma »Bijele stijene« u Tuku (KT-1), jednog od najurednijih pl. objekata u Hrvatskoj, kreće se preko Matić poljane do pl. kuće »Janjičarica« (2 sata) i vrha Bjelolasice (KT-2). Put dalje preko skloništa »Jakob Mihečić« (2 sata od Janjičarice) odlazi do vrha Samarskih stijena, na čijem vrhu je KT-3. S vrha Bjelolasice do Ratkovog skloništa potrebno je 3 sata hoda. Samarske i Bijele stijene povezuje nezaboravni »Vihoraški put« (KT-4) koji uzduž grebena Bijelih stijena, pa preko vrha (KT-5), stiže do pl. kuće i skloništa »Bijele stijene« (4 sata od Ratkovog skloništa). Prekid je moguć silaskom za 2-3 h u Jasenak.

II. Drugi dio počet ćemo opet od Jasenka pristupom do Bijelih stijena. Od Bijelih stijena KPP se iduća 3 sata uspinje na vrh Velike Javornice

(KT-6), visok 1520 m. Oko 1 sat dalje prolazi se kroz Dulibu, najveći šumski predio Hrvatske. Tu je i pl. sklonište »Duliba« (3 sata od Javornice), koje pruža mogućnost noćenja. Uspon na vrh Kolovratskih stijena (KT-7), visok 1099 m traje 1 sat. Nakon Kolovratskih stijena Kapelski planinarski put se spušta 3 h do pl. kuće »Vinište« (KT-8), odakle se do Klenovice (KT-9) stiže za dalnjih sat hoda.

Pristup u Mrkopalj: od željezničke stanice Delnice može se autobusom do Mrkoplja (ne vozi u subotu i nedjelju), zatim 1h pješice do pl. doma u Tuku. U Jasenak se može autobusom »Autotransa« ili SRC "Bjelolasica" od želj. kolodvora Ogulin. Povratak iz Klenovice ne predstavlja po-

Pogled prema Bjelolasici sa Vihoraškog puta

teškoću zahvaljujući živom autobusnom prometu na Jadranskoj magistrali.

KPP je kvalitetno označen, srednje zahtjevan, pretežno kao staza, bez izgrađenih putova. Vodič po putu, s detaljnim opisom, kartom i prostorom za pećate, može se kupiti kod upravljača i u pl. kući »Bijele stijene« po cijeni od 40 kn. Nakon svih posjećenih kontrolnih točaka, prolaznik osvaja lijepu značku.

Skloništa duž puta opremljena su ležajevima bez madraca, pećima na drva i stolovima s klupama. Planinarski dom »Bijele stijene« u Tuku otvoren je stalno, nudi jela i pića. Informacije daju Lidija i Mario Bandić na tel. 051/833-603. Ključ

planinarske kuće »Jančarica« čuva Branko Blažević, tel. 051 833248. Kuća je opremljena kuhinjom i blagovaonicom, a raspolaže s desetak ležajeva. Kuća na Bijelim stijenama zatvorena je i neopskrbljena, a ključ čuva Zoran Gomzi (tel. 01/46-67-582 i 45-97-105). Kuća je otvorena i opskrbljena pićima vikendom u ljetnim mjesecima, a za noćenje u vrijeme kada kuća ne radi može se koristiti planinarsko sklonište »Miroslav Hirtz«. Ključ planinarske kuće »Vinište« čuva Mišo Dlouhy, tel. 091/54-73-367. Od 15. lipnja do 15. rujna stalno je otvorena i opskrbljena pićima i jelom po narudžbi.

Želimo Vam ugodan i siguran prolaz Kapelskim planinarskim putom.

SPELEOLOGIJA

PET GODINA DALMATINSKE SPELEOLOŠKE KOORDINACIJE

Dana 21. travnja 1996. u Donjim Koritimama na Kašećnici utemeljena je Dalmatinska speleološka koordinacija, čime je uobličena dotadašnja suradnja južno-hrvatskih speleoloških jedinica (društava, klubova, odjeka i sekcija). Ovo koordinacijsko tijelo nema pravnu osobnost, sjedište ni dužnosnike i ne djeluje u okviru nikakvih drugih oblika udruživanja, ali je otvoreno za suradnju sa svima. Djelatnost se Koordinacije očituje u održavanju tečajeva i seminara, izdavanju glasila *Speleobilten* te zajedničkih logorovanja i drugih akcija. Sada u Dalmaciji postoji 15 speleoloških jedinica; neke su članice Komisije sa speleologiju HPS, neke Hrvatskog speleološkog saveza, a neke djeluju izvan tih okvira.

I. T. Marinov

SEMINAR O OPREMANJU JAMA

SO HPD »Mosor« održao je Seminar o opremanju jama u subotu i nedjelju 24. i 25. ožujka ove godine. Sudjelovale su članice SO »Liburnija«, »Kamenar« i »Mosor«. Voditelj je bio I. Marinov, a asistent M. Glušević. Obradena je problematika opremanja jama u užem smislu. Teorijski dio je održan u prostorijama

HPD »Mosor« u Splitu, a praktični na sjevernom Mororu u Jami na Gradinici i jami Drinovčuši (-93 m).

I. T. Marinov

IZAŠAO NOVI »SPELEOLOG«

U ožujku ove godine izašao je novi broj poznatog glasila Speleološkog odsjeka »Željezničar«. U njemu su na 96 stranica B5 formata sabrani stručni prilozi speleološke tematike priredeni za razdoblje 1998. i 1999. godine. Teme su: Izvor špilja Gojak, istraživanja Slovačke jame, Ledena jama u Lomskoj dolini, speleo-objekti na području sliva Rječine, istraživanja izvora Slunjčice, projekt »Rio la Venta«, speleološka ekspedicija »Chiapas '99«, povijest istraživanja Biokova, speleološka užeta te Ivan i Nela Krajač kao speleološki rekorderi. Na zadnjim stranicama je niz manjih vijesti, te aktualni popis najdužih i najdubljih speleoloških objekata u Hrvatskoj.

U cjelini, »Speleolog« je vrijedan prilog hrvatskoj speleološkoj publicistici i dokaz kako planinari-speleolozi nisu samo posjetitelji jama i špilja, već ponajprije njihovi vrijedni i neumorni istraživači. Urednik je Mladen Kuhta, a izdavač SO HPD »Željezničar«, Trnjanska 5b, 10000 Zagreb.

Alan Čaplar

ni podatak da se planinari krajem tridesetih počeli
pojavljivati na Medvednici, ali je toliko da to desetak godina nije dovoljno. Zahvaljujući
velikom interesu za planinarenje i planinsku turizam, postalo je potrebno da se
planinarski domove na Medvednici počne organizirati.

PLANINARSKE KUĆE I PUTEVI

GRAD ZAGREB POKUŠAO PREUZETI DOMOVE NA MEDVEDNICI

Koncem svibnja zagrebačka planinarska društva koja upravljaju objektima na Medvednici primila su od Ureda za obrazovanje i šport Grada Zagreba pozive na predaju planinarskih domova pod upravu gradskog trgovackog poduzeća »Sljeme-Medvednica«. Grad je tako pokušao preuzeti Puntijarku, Runolist, Risnjak, Glavicu i Susedgrad, no ni na jednom od tih objekata nisu se u zakazano vrijeme pojavili ovlašteni predstavnici planinarskih društava, pa primopredaja nije mogla biti izvršena. Taj potez gradski su čelnici dosad najavljujivali samo putem javnih glasila, a nikada se nitko od njih nije obratio upravljačima domova niti je odgovorio na brojne dopise s upitima koje su im uputili HPS i zagrebačka planinarska društva.

HPS je hitno o problemu obavijestio HOO, Ministarstvo prosvjeti i športa te javna glasila, uputivši apel da Grad odustane od primopredaje domova dok se napokon njegovi predstavnici ne sastanu s planinarama i ne pojasne što bi upravljanje TD »Sljeme-Medvednica« uopće obuhvaćalo te ne poslušaju argumente s planinarske strane. HPS, PSZ i zagrebačka društva nastupila su složno u namjeri da planinarske objekte zadrže u svojim rukama, budući da pl. domovima nitko ne može upravljati bolje i prirodnije nego planinari, te da već desetljećima planinarska briga za Medvednicu služi na čest hrvatskom planinarstvu i gradu Zagrebu. Međutim, kao odgovor na odbijanje predaje domova, u HPS, Pl. savez Zagreba i planinarska društva koja upravljaju pl. domovima na Medvednici stiglo je 6. lipnja šest ekipa finansijske policije.

Pokušaj preuzimanja planinarskih domova na Medvednici veoma je zainteresirao i širu zagrebačku javnost, pa je ta tema cijeli tjedan punila novinske stupce, o problemu se govorilo i u programima gradskih radio-postaja, a brojni gradani podržali su planinarska nastojanja da nakon desetljeća brige za domove ne dozvole pruzimanje domova u ruke gradskog trgovackog poduzeća koje postoji tek pola godine i već posluje s gubitcima. Iz zabrinutosti zagrebačkih planinara proizašla je i peticija »Planinarske domove - planinarama« na kojoj je u dva i pol mjeseca potpisivanja prikupljeno 3344 potpisa.

NOVE NATPISNE PLOČE NA PLANINARSKIM OBJEKTIMA

Na Skupštini HPS-a 19. svibnja planinarska društva i klubovi koji upravljaju planinarskim objektima preuzeli su natpisne ploče i kućni red za svoje objekte. Ploče su izradene na osnovi novog Pravilnika o upravljanju planinarskim objektima koji je usvojio Glavni odbor HPS-a 26. veljače. Taj je Pravilnik, uz ostalo, propisao koje kriterije mora zadovoljavati objekt da bi mogao nositi naziv planinarskog doma, kuće ili skloništa. Naziv »planinarski dom« označava objekt koji je redovito otvoren subotom i nedjeljom, dok naziv »planinarska kuća« označava objekt koji se otvara samo povremeno, sezonski, po dogовору ili samo nedjeljom. Treći tip je »planinarsko sklonište«, stalno otvoreni objekt u kojem se može zanoći bez najave.

Novost je i to da je svaki objekt dobio svoj naziv, pa se tako npr. pl. dom na Zavižanu sada zove pl. dom »Zavižan«. Gospodarska komisija HPS-a uredila je, prema podacima iz anketnih listića koje su upravljači ispunjavali početkom godine, popis planinarskih objekata i prema tome izradila standardizirane natpisne ploče s osnovnim podacima o svakome od njih. Osim planinarskih udruga, natpisne ploče će moći dobiti i ostali upravljači ako sklope ugovor kojim će se obvezati na poštivanje Pravilnika o upravljanju planinarskim objektima.

Zanimljiv je podatak da u Hrvatskoj danas ima 108 planinarskih objekata, od toga 34 pl. doma, 54 kuće i 20 skloništa..

Alan Čaplar

PLANINARSKI DOM ZAVIŽAN

1594 m

HRVATSKI PLANINARSKI SAVEZ

PLANINARSKI TISAK

NOVI PLANINARSKO-IZLETNIČKI VODIČ »MEDVEDNICA« ŽELJKA POLJAKA I ALANA ČAPLARA

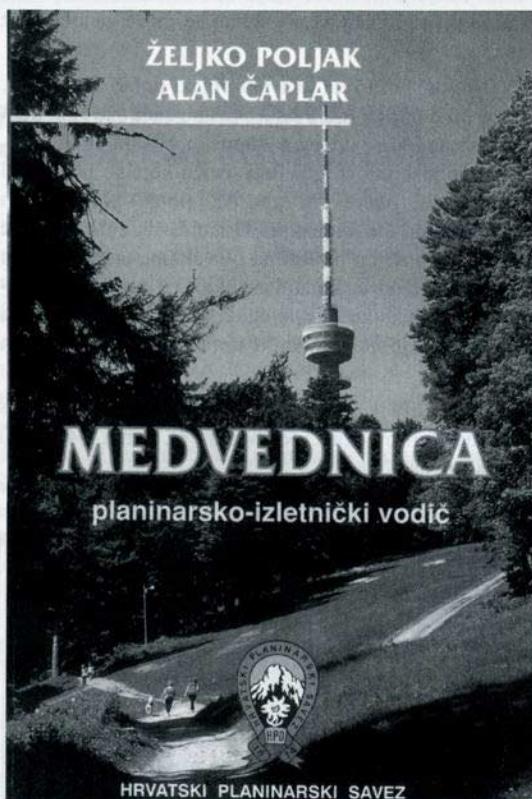
Budući da često pripremam itinerar ponekog izleta, redovito se susrećem s upitima pojedinaca ili skupina planinara da im predložim neku (lakšu ili težu) planinarsku turu. Međutim, posljednjih sam se godina od jednom susretao i s novim, gotovo banalnim pitanjem ljudi koji žele poći na izlet: kako da dodemo do Medvedgrada? Kojim ćemo autobusom do podnožja doma na Glavici? I usputno odmahivanje rukom; lako je vama koji znate, ili onima koji imaju automobile. Ali, kako da mi, obični pješaci stignemo do podnožja Zagrebu najблиže planine?

Pitanje nevjerljivo jednostavno, ali zaista na mjestu. Jer, tko će od izletnika listati (ili kupovati) Poljakeve »Hrvatske planine« zbog samo jednog kraćeg izleta? Planinarsko - izletničkim vodičem »Medvednica«, napokon smo, eto, dobili odgovor!

Planinarski savez Zagreba je 1984. izdao »Vodič po Medvednici« pokojnog planinara i novinara Jakše Kopića. Sedamnaest nam je godina trebalo čekati da konačno dobijemo u ruke novi planinarsko-izletnički vodič po Medvednici. Autori su mu dvojica poznatih zagrebačkih pisaca - planinara, dr. Željko Poljak i Alan Čaplar, stari i novi urednik »Hrvatskog planinara«. Vodič je proizašao iz njihove uspješne zajedničke suradnje. Knjižica je to veličine 17x11 cm, dakle formatom i cijenom od 40 kn prikladna svakom planinarskom džepu. Nakladnik je Hrvatski planinarski savez, a sunakladnik Turistička zajednica grada Zagreba.

Svaka čast autorima; potrudili su se da knjigu ispunе podacima zanimljivim svakom izletniku i planinaru. Na 112 stranica vodiča pred nama se nižu podaci o Medvednici, pojedinim njezinim predjelima, stazama, lokalitetima i domovima. Nakon uvodnog dijela i pregleda što nam Zagrebu najbliže planina sve pruža, autori nam daju iscrpan opis njenih dijelova i konačno, po mom mišljenju, najvažnije: pregled gotovo svih pješačkih uspona na Medvednicu. Ovoga puta zaista sa svih strana i sa svih polazišta! Dakako, ovdje je i popis svih autobusnih linija koje nas dovode do pod Medvednicu. Autori prilažu i adresar planinarskih društava, kao i izletniku najvažnije telefone.

Knjižica je odlična, i svakom je planinaru toplo preporučujem. Ipak, da mi čitatelji se spočitnu odviše superlativa, spomenut ću da je šteta što veličina knjižice nije omogućila cjele vratu obradu povijesnih zanimljivosti, posebno o gospodarenju i zaštiti prirode na Medvednici. U vodič tako nisu ušli ekološki zanimljivi podaci da su planinari već 1930. ustrajali u obrani prirodnih ljepota Medvednice i isposlovali zabranu parcelacije 200 jutara vršnog dijela planine (od sv. Jakoba do Puntijarke) za izgradnju ljetnikovaca. Nije naveden

»Medvednica« Ž. Poljaka i A. Čaplara

niti podatak da su planinari krajem tridesetih počeli podno Tomislavca graditi planinski botanički vrt. Zbog rata je ideja napuštena, ali ne treba je zaboraviti. Jer, ekološka svijest ne počinje, a neće ni nestati s našom generacijom. Istina je da Medvednica sve više pripada izletnicima, no ne treba zaboraviti da su planinari bili prvi, a često i jedini koji su uredivali puteve, planinarske domove i brinuli o zaštiti prirode na Medvednici.

Ali, da se vratim na ono jednostavno, a tako teško i često pitanje s početka - kako bez automobila doći do podnožja Medvedgrada? Ovaj će vam vodič to zaista dobro objasniti. I ne samo do Medvedgrada, već i do svih drugih zanimljivih odredišta na Medvednici. A

njih je toliko da to često i sami ne znamo. Zahvaljujemo autorima koji su se zaista potrudili da svakome od nas, planinara ili tek usputnih izletnika, na najjednostavniji način objasne kako doći na Medvednicu i koliko ona zanimljivih izletničkih točaka nudi posjetitelju. Uvijek nam treba jedan takav vodič da nas podsjeti i uputi u planinu. I još nešto: ovaj je kratki vodič vrlo prikidan i onima koji nikada ne odlaze na izlete Medvednicom. Predlažem da ovaj vodič preporučite (ili poklonite) upravo njima, da ih podsjeti na ljepote planina i da požale što ih nikada nisu vidjeli. Možda ih i ova, sasvim kratka knjižica potakne da upoznaju ljepote hrvatskih planina...

prof. Krunoslav Milas

PISMA ČITATELJA

JANKOVAČKI SLAP IPAK POSTOJI!

U prošlom broju HP objavljen je članak poznatog požeškog planinara dr. Tomislava Sableka »Tuga za Jankovcem«. Dr. Sablek s pravom javlja o tom lijepom, ali zanemarenom i zapuštenom izletištu na Papuku. Na sreću, neki nedavni doagdaji mogu nam vratiti nadu u revitalizaciju Jankovca.

Kao prvo i osnovno, na slapu opet ima vode. Ova zima bila je izuzetno suha i slap je stvarno ostao bez vode. Stvarno smo se uplašili, kao i dr. Sablek, da se dogodila neka promjena u vodotokovima oko Jankoca, te da je taj poremećaj bio uzrok nestanka vode na slapu. Srećom su naša strahovanja bila pogrešno utemeljena. Nestanak vode na slapu bio je uzrokovani suhom zimom, a nakon prvih proljetnih kiša voda je opet potekla preko slapa. Isto je i s akumulacijom koja je služila za manju hidrocentralu. Preko zime ona je bila prazna, no u proljeće se opet napunila.

U okolnim šumama, kako spominje i dr. Sablek, ima mnogo oborenih bukava. Prethodne zime rani je snijeg zasuo stabla dok je još bilo lišća i korijenje nije moglo odoljeti povećanom teretu. U šumariji su nas uvjeravali da se poduzimaju opsežne mjere kako bi se izvuklo oborenio drveće, no kako je stradalo gotovo 30% stabala, taj će posao trajati duže.

Što se tiče okoliša doma, pažljiviji posjetitelji Jankovca mogu primjetiti da je livada pred domom ured-

no pokošena i smeće pokupljeno. U radnoj akciji planinara osječkog »Bršljan-Jakovc« uz pomoć šumarije iz Orahovice prikupljeno je i odvezeno nekoliko kontejnera smeća nabacanog u jame iza kuće na Jankovcu. Šumarija je uredila prilazne puteve i mostiće i napravila mnoge ukusne drvene klupe i stolove. Osječki planinari su svojim sredstvima i radom vršili i popravke na samoj kući. Ustakljeni su prozori, popravljena stolarija i ulazna vrata, te napravljena željezna ograda na terasi. Upravo su u tijeku dogовори o obnovi male hidrocentralne koja je ranije opskrbljivala kuća na Jankovcu el. strujom. Uz pomoć HEP-a pronađeni su generator i turbina koje su nekada bile na Jankovcu, i sada se ti uredaju obnavljaju. Time će pl. kuća i dvije obližnje šumarske kuće ponovno dobiti el. struju.

Nadamo se da ćemo, protivno sumnjama dr. Sableku u mogućnost suradnje pojedinih ustanova i lokalnih vlasti, uspjeti postići dogovor između Šumarije Našice te općine Čačinci i Županije podravsko-virovitičke o zajedničkoj brizi oko Jankovca.

I konačno, pl. kuća na Jankovcu pripala je (sudskom odlukom) onima koji su je gradili i godinama se za nju brinuli - osječkim planinarama! To će nam omogućiti da konačno pokrenemo pitanje obnove u ratu devastirane planinarske kuće.

dr. Darko Fischer

objavljeni su imati i označiti odnositi se na
bez osim da je uključena mreža za izvoz ambasatora

VIJESTI

ŠIBENSKI »KAMENAR« ORGANIZIRAO PRVOSVIBANJSKI SUSRET

Pod motom »Čuvajmo prirodu«, ovogodišnji praznik rada u Šibensko-kninskoj županiji obilježen je prvosvibanjskim susretom građanstva u prelijepom prirodnom okruženju, u središnjem dijelu Nacionalnog parka Krka, na Skradinskому buku.

Uz pokroviteljstvo Šibensko-kninske županije, susret je organizirala nekolicina uspješnih šibenskih poduzeća i HPD »Kamenar«. Planinari su preuzeли vodičku službu, osiguranja na opasnim mjestima, ekološku službu (zaštitu prirode) i podjelu hrane, te prodaju prirodnih bedževa i naljepnica od kojih je sav prihod pripao »Kamenaru«. Među nekoliko tisuća sudionika susreta, zapaženo je i mnoštvo planinara. Na poziv »Kamenara« stiglo je iz Splita čak 110 planinara, članova HPD »Mosor« i PK »Split«, malo manje iz kaštelaških društava »Ante Bedalov« i »Malačka«, te »Kamešnice« iz Otoka i »Sinjala 1831« iz Kijeva, uz domaćeg »Sv. Mihovila«. Za ovu je prigodu bio organiziran besplatan prijevoz (u dolasku i povratku) kao i jelo i piće za sve sudionike, te niz sadržaja koji uključuju razgledanje stoljetnih mlinica, vožnju brodovima Krkom uzvodno do Visovca i Roškog slapa, kao i do povijesnog gradića Skradina, te nastupe raznih folklornih grupa. Među izletnicima bilo je i stranih turista, najvećim dijelom gostiju Šibenskih hotela. Prvosvibanjska fešta potrajala je do predvečerja.

Ante Juras

Pobjednik na najvišem vrhu:
Tomislav Zoričić na Aconcagui (6962 m)

ZAVRŠENO NATJEĆANJE »50 VRHOVA ZA 50 GODINA ŽELJEZNIČARA«

U povodu 50. godišnjice osnutka i djelovanja HPD »Željezničar«, njegov predsjednik Damir Bajs, pokrenuo je planinarsku transverzalu »50/50« u okviru koje je održano jedno od rijetkih planinarskih natjecanja u Hrvatskoj, pod nazivom »50 vrhova za 50 godina Željezničara«. Cilj je bio ostvariti najvišu prosječnu visinu 50 vrhova osvojenih bilo gdje u svijetu u razdoblju od 1. siječnja 1998. do 31. prosinca 2000. godine. Jedini obavezni vrh bio je Oštac (752 m) u Samoborskom gorju, na kojem Društvo ima svoj dom.

Do 31. prosinca 2000., transverzalu je zaključilo 105 planinara. Na natjecanju je pobijedio pročelnik Visokogorske sekcijske HPD »Željezničar« Tomislav Zoričić ostvarivši ukupnu visinu 50 vrhova od 141.480 m. Najviši osvojeni vrhovi su Aconcagua u Argentini (6962 m), Kilimanjaro u Tanzaniji (5895 m), Point Lenana u masivu Mt. Kenye (4985 m), Ortler u Tirolu (3905 m), Gumači u Kavkazu (3805 m) te drugi vrh Austrije Wildspitze (3772 m). Drugo mjesto osvojio je

Rikard Ballon, legenda hrvatskog alpinizma, a treće naš slovenski prijatelj Milan Meden.

Premda je natjecanje zaključeno, pozivamo naše planinarske prijatelje da nastave s obilaznicom čiji se dnevnik može dobiti u prostorijama HPD »Željezničar« u Zagrebu u Trnjanskoj 5b, utorkom poslije 18 sati ili četvrtkom poslije 20 sati. Može ga se i poštom naručiti na istoj adresi. Cijena Dnevnika je 25 kn, u što je uključena i značka i poštarina.

Tomislav Zorić

PEDESET GODINA

HPD »KUNAGORA« IZ PREGRADE

HPD »Kunagora« proslavilo je 50 godina djelovanja svečanom sjednicom 20. travnja 2001. godine. Sjednicu je otvorio predsjednik društva Stjepan Novačko uz napomenu kako je društvo osnovano 16. travnja 1950. godine, a već 1. svibnja 1953. godine svečano je otvorilo novoizgradenu kuću na proplanku Kuna gore iznad samog mjesta. Kuća je prije tri godine potpuno obnovljena i uz već ranije izgradenu terasu može primiti veći broj posjetilaca. Na sjednici su zasluznim članovima uručena priznanja Hrvatskog planinarskog saveza, tako da su brončani znak primili Juraj Kurko, Milena Kantoci, Danica Kuster, Dušanka Novačko, Vesna Krušec, Stjepan Novačko i Bruno Horvat. Srebreni znak posmrtno je dodijeljen Davorinu Šutini, dok je zlatni znak primio Stjepan Stornjak. Plaketu HPS-a primio je Ivan Kuster, jedan od osnivača društva, dugogodišnji tajnik te vodič i organizator izleta. Tridesetak članova, gradana, privrednih organizacija i susjednih planinarskih društava primilo je društvena priznanja.

Nakon sjednice priređen je domjenak uz tamburaški sastav KUD-a Pregrada, a sam završetak proslave održan je na Kuna gori na Bijelu nedjelju, koja se slavi i kao Dan grada Pregrade, gdje je za sve posjetitelje bio priređen besplatan gulaš.

Ivan Kuster

ČETRDESET GODINA

PD »KAMENJAK«

Ove godine riječko PD »Kamenjak« slavi hvale vrijedan jubilej, 40 godina djelovanja. Društvo se odvaja od Sekcije zanatlija, koja je djelovala pri tadašnjem PD »Rijeka« (danas »Platak«). Prva skupština održana je 14. prosinca 1961. godine. Društvo nosi ime po vrhu Kamenjaku u riječkom zaledu. Ideju za ime društva dao je pjesnik Ljubomir Pavešić-Jambo, zaštitni znak osmislio umjetnik Dorian Sokolić, a himnu je napisao maestro Dušan Prašelj. Godine 1926. ponovno je izgradena planinarska kuća pod Obručem koja je

izgorjela u II. svjetskom ratu. Dom je obnovljen 1968. godine i od tada nosi naziv »Hahlići«. Društvo danas posjeduje skijašku planinarsku kuću u Frbežarima kod Tršća u Gorskem kotaru. U društvu danas djeluje više sekcija, i to planinarska sekcija, sekcija markacista, sekcija za mlađe i druge. Planinari Kamenjaka bili su na svim kontinentima i posjećivali vrhove planinskih gorostasa. Ove godine organiziraju put u Grčku na Olimp, 2918 m. Popularna cijena osmodnevног putovanja privukla je brojne planinare iz Rijeke i okolice. Čestitajući jubilej i želeći uspješan dalji rad društvo ponosno »šeće« dalje.

Anto Lončarić

ČETIRI GODINE PONOSA - PD »MALAČKA« DONJA KAŠTEL

PD »Malačka« iz Donjih Kaštela obilježilo je četvrtu godišnjicu postojanja. Prije četiri godine, gledajući porušene, devastirane i napuštene zidine kuće na prijevoju Malački, nekoliko ljubitelja prirode u Donjim Kaštelima došlo je na ideju da osnuju planinarsko društvo i prionu poslu oko uređenja te kuće. Prve akcije su bile čišćenje smeća iz porušene kuće i oko nje i ospobljavanje jedne prostorije za boravak i spremanje alata. Tada je pokrenuta akcija »S.O.S. za Malačku« koja je uspjela, na to devastirano i uništeno mjesto, dovesti sve političke, društvene i kulturne moćnike. U ove četiri godine kuća je dovedena u takvo stanje da može primiti na planinarsko spavanje 50 planinara, ima otvoreno i zatvoreno ognjište - kamin u kojem su izložene stare stvari, pa ga predstavljamo kao muzej, velik dnevni boravak, vanjski i unutarnji sanitarni prostor, praonicu, kuhinju i velike terase, te pogled širom Dalmacije i na njene otoke. Sada se radi na dotjerivanju dnevнog boravka, zato nam je potrebno još malo vremena i novca. U ove četiri godine mnoge su se manifestacije održale na ovom prostoru. Kroz njih su se brojni građani upoznali s organizacijom i prisnošću planinara, pa smo svaki put kad bismo zatražili pomoć u gradu, nailazili na veliko razumijevanje.

Za ove četiri godine završena je planinarska škola za mlađe, dvije opće planinarske škole, osnovan je speleološki odsjek, organiziran te završen tečaj iz markaciste, završena ekološka škola, četiri godine održavamo Planinarski bal Dalmacije, što pokazuje da se intenzivno radi na edukaciji planinarskog kadra.

Dan PD »Malačka« je prva nedjelja u svibnju. I ove godine taj je dan obilježen, uz velik broj planinara, pješačenjem od željezničke postaje do kuće. Ondje je sudionike čekao planinarski čaj, održan je pozdravni govor, a nakon toga pošlo se prema vrhu Birnju. Srećko i Bugi, naši kuhanici, dočekali su nas s planinarskim grahom s kobasicama i dobrom vinom. U kući je bila

Obnova krova na planinarskoj kući »Malačka«

postavljena izložba slika s planinarskih tura, izleta i po-hoda. Bila je to ujedno i prilika da se dodijele diplome polaznicima druge opće planinarske škole. Druženje se nastavilo uz dogovor za Planinarski susret Dalmacije u Dubrovniku.

Posljedni sam napustio kuću, prebirući po mislima od osnutka do danas, znajući da smo morali naručiti još planinarskih iskaznica, jer je predviđeni broj odavno potrošen, gledajući djecu, roditelje, djedove, ljude koji se do dolaska u društvo nisu ni poznavali, njihova zadovoljna lica, svjestan sam da smo zaista ponos sami sebi, a također i našem gradu.

Stanko Svalina

SKUPŠTINA »ZRINA«

Članovi HPD »Zrin« iz Petrinje održali su 21. travnja svoju 3. skupštinu. Glavne aktivnosti o kojima se govorio u izvješću su dovršenje projekta »Petrinjska šetnica«, rad članova društva na realizaciji tog projekta nakon što ga je prihvatala Turistička zajednica i time omogućila njegovo oživotvorenje, te izrada, u suradnji sa Srednjom školom, programa »Upoznajmo prirodne ljepote u Hrvatskoj«. Raspravljujući o aktivnostima u prva tri mjeseca ove godine zaključeno je da se, uz minimalna sredstva, razumijevanje novog poglavarstva i potporu Turističke zajednice, plan realizirao gotovo u potpunosti. Iskazano je zadovoljstvo saznanjem da će i Vlada RH poduprijeti program »Upoznajmo prirodne ljepote u Hrvatskoj« iz proračunskih sredstava. Na ovaj način HPD »Zrin« dolazi u situaciju da može izvršiti veći dio ovog programa, a što ne bi bilo moguće simboličnim sredstvima iz Gradskog proračuna i

sredstvima koja se prikupe od samih učenika Srednje škole.

Sljedeća 2002. godina za članove HPD »Zrin« značajna je jer će se 12. veljače obilježiti 80 godina od utemeljenja prve planinarske organizacije u gradu. Raspravljujući o tome donesen je plan aktivnosti na obilježavanju ove obljetnice. Iz njega istaknimo izdavanje, u suradnji s Maticom Hrvatskom, knjige o Petrinjskom planinarstvu. Razmotren je i prijedlog Turističke zajednice da se obnove planinarske staze u Hrastovičkoj gori ili produži Petrinjska šetnica do vrha ove gore, kao sastavni dio turističke ponude grada. Stav Skupštine je da iz sigurnosnih razloga, za sada, HPD »Zrin«

neće obnavljati predratne staze koje su iz Petrinje i sela Hrastovice vodile do vrha Hrastovičke gore, no spremni su pružiti stručnu pomoć Turističkoj zajednici za proširenje Petrinjske šetnice do vrha Hrastovičke gore pod uvjetom da se izvodačima markiranja zajamči sigurnost od minsko-eksplozivnih sredstava.

HPD »Zrin« ima od travnja svoje stranice na Internetu. Možete ih posjetiti na adresi: pubwww.srce.hr/hps/Zrin.

Duro Priljeva

PLANINARSTVO U PETRINJSKOJ KNJIŽNICI

U Knjižnici i čitaonici Hrvatskoga doma u Petrinji, otvaranjem izložbe knjiga »Planinarstvo, prirodne ljepote, ekologija« 3. svibnja utemeljen je i stavljen građanstvu na korištenje istoimeni knjižni fundus. Nastao je prikupljanjem knjiga i časopisa koje su HPD »Zrin« donirali Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša (sada Ministarstvo zaštite okoliša) i Hrvatski planinarski savez, knjiga kupljenih sredstvima HPD »Zrin« i knjiga koje su vlasništvo Knjižnice i čitaonice Hrvatskog doma, a obrađuju spomenute teme. Fundus je podijeljen na dio u dječjem odjelu i dio u odjelu za odrasle. HPD »Zrin« i Hrvatski dom preuzimaju brigu o dalnjem popunjavanju ovog fundusa. Društvo očekuje da će uz knjige uskoro u fundusu biti: karte, dnevničici, vodiči, časopisi, video zapisi i dokumentarni filmovi.

Utemeljenje fundusa dio je programa koji je Društvo, u suradnji sa Srednjom školom, krajem prošle godine pokrenulo pod nazivom »Upoznajmo prirodne ljepote u Hrvatskoj«.

pote u Hrvatskoj», vjerujući da se stečena znanja mogu prenijeti i na mlađe sugrađane, one koji su zbog Domovinskog rata i progona ostali zakinuti za mnoge radosti djetinjstva. Članovi društva žele pridonijeti da učenici Srednje škole u Petrinji upoznaju dio prirodnih ljepota Hrvatske posjetom i kroz literaturu, dopunjavajući i proširujući tako znanja iz zemljopisa, biologije, ekologije, povijesti i drugih predmeta. Utemeljenje fundusa jedan je od koraka u ostvarivanju tog cilja.

Duro Priljeva

OSNOVANA SEKCIJA HPD »SOKOLOVAC« U BRESTOVCU

U četvrtak 5. travnja u prostorijama OŠ u Breštvu, nedaleko od Požege, osnovana je sekcija HPD »Sokolovac« iz Požege. Okupljenima je o povijesti požeškog planinarstva i idealnim uvjetima za razvoj planinarstva u Požeštinu govorio Ivan Jakovina. Antun Lovrić, predsjednik HPD »Sokolovac«, komentirao je filmski zapis o usponu požeških planinara na Kilimanjaro i pohodu na Dolomite. Takoder su prikazani dijapozitivi o Velebitu i slovačkim Tatrama. Okupljenima je govorio i Miro Mesić, predsjednik HPD »Klikun«. Prijedana je i izložba planinarske literature, karata, plakata, značaka i planinarskih dnevnika.

Općinsko središte Breštvac idealno je za prihvat planinara i polazište za izlete na Požešku i Babju goru, te Papuk i Psunj. Iz postojeće planinarske literature poznato je da se do Breštovca, preko srednjovjekovne utvrde Dolački grad, za 2 i pol sata stiže na Maksimov hrast (615 m), najviši vrh Požeške gore. Na dohvatu je i Kapavac (618 m), najviši vrh Babje gore. Prema novoj teritorijalnoj podjeli, na prostoru breštovачke općine nalaze se ostaci benediktinske opatije Sv. Mihovil Rudina iz 1210. godine. na južnim padinama istočnog Psunja. No, posebice je zanimljiv lokalitet Novog i Starog Zvečeva na Papuku. Prije Domovinskog rata to je bilo poznato izletište Slavonaca. Poslije rata ostala je pustoš, ali je na sačuvanoj infrastrukturi moguće izgraditi nove objekte.

Sve su to izazovi za članove novoformirane Sekcije. Inicijator osnutka i voditelj Sekcije Krešimir Krmpotić, bit će kooptiran u Upravni odbor HPD »Sokolovac« Požege.

Ivan Jakovina

KAKO ĆE RADITI KUGINA KUĆA

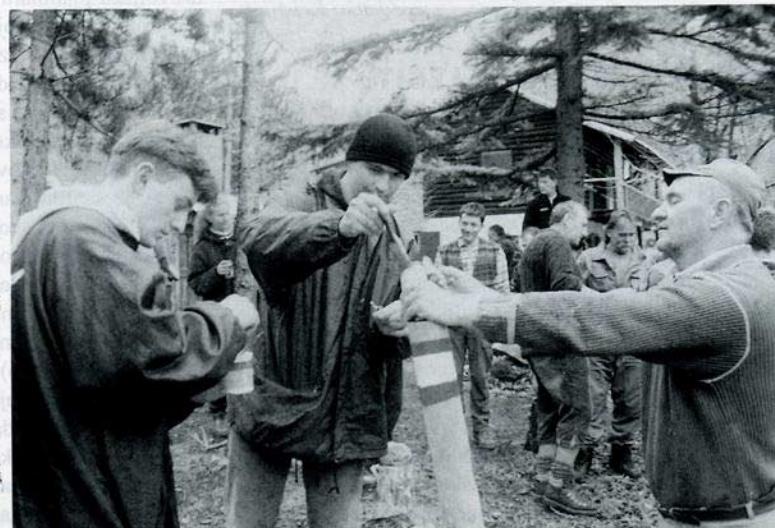
Stalna dežursta u Kuginoj kući ovoga ljeta organizirat će se u mjesecu srpnju i kolovozu subotom i nedjeljom, te po najavi na tel. 053/57-40-65 ili 098/840-683 kod Tomislava Čanića. U vrijeme kada nema dežursta u Kuginoj kući, bit će otvorene prostorije kuhinje, blagovaonice i jedna soba s desetak ležaja. Od ovoga ljeta kapacitet Kugine bit će oko 30 ležaja, a dok se ne nabave deke, podmetaci i posteljina potrebne su vreće za spavanje. U tijeku je dovršenje drvenih kreveta na kat, zahoda, uređenje cisterne, te završetak lakiranja parketa i popravka lamperije.

Tomislav Čanić

NOVI MARKACISTI U GOSPIĆU

U organizaciji Komisije za planinarske putove HPS-a, sredinom ožujka održan je tečaj za markaciste na kojem je sudjelovalo 16 budućih markacista iz pet država. Domaćin tečaja bilo je PD »Paklenica« u svojem planinarskom domu, a tečaj su vodili pročelnik Komisije Tomislav Pavlin i instruktor za obrazovanje markacista Edo Hadžiselimović. Prvog dana održana je teoretska nastava, a drugoga praktični dio. Tečaj je završilo 7 članova iz gospičkog PD »Željezničar«, 4 iz PD »Paklenica«, 2 iz Nacionalnog parka Paklenica, 2 iz HPD »Stanko Kempny« iz Zagreba i jedan iz PD »Prpa«, Baške Oštarije. Neposredno prije početka tečaja održan je sastanak predstavnika planinarskih društava na kojem je dogovoren raspored markiranja i održavanja pojedinih dionica na južnom dijelu Velebita.

Tomislav Čanić

Tečaj za markaciste u Paklenici

foto: Tomislav Čanić

PL. DOMOVI U SAMOBORSKOM GORJU

Planinarski dom »Veliki dol« u Samoborskom gorju ponovo je otvoren 5. svibnja 2001. nakon obnove unutrašnjosti. Uređena je blagovaonica, sobe i sanitarni prostorije. Popravljen je vodovod, pa u domu ponovno ima tekuće vode. To je zasluga Gradskog poglavarstva grada Samobora, vlasnika doma i novog domara, Mije Novoselića iz Bregane, tel. 01/3376-329 i 091/5761-443. U domu se može dobiti jelo i piće. Otvoren je svakoga dana osim ponedjeljka. Vikendom i blagdanom je stalno otvoren, a od utorka do petka od 12 do 20 sati.

Planinarski dom »Željezničar« na Oštrenu ima novi mobilni telefon: 091/25-13-929. Mobilni telefon je u domu i uključen je samo vikendom i blagdanom. U ostale dane treba nazvati 01/33-79-124 (M. Matijević).

Planinarski dom »Japetić« na Žitnici redovno je otvoren svakoga vikenda. Domar se može dobiti na broj 098/452-136 i 01/6282-349 (Novosel). Na vrhu Japetića HPD »Jastrebarsko« postavilo je metalni žig vrha na piramidu, za potrebe Hrvatske planinarske obilaznice. Žig je postavljen iznad kutije.

Zdenko Kristijan

DEŽURSTVA PDS »VELEBIT« NA RATKOVOM SKLONIŠTU U SAMARSKIM STIJENAMA

PDS »Velebit« odlučilo je 2. travnja da se uspostave dežurstva članova PDS »Velebit« tijekom ovoga ljeta u Ratkovom skloništu na Samarskim stijenama. Razlog tome je povećan broj posjetitelja u Samarskim stijenama. Atraktivnog i originalnog izgleda, smješteno u strogom prirodnog rezervata Samarske i Bijele stijene, Ratkovo sklonište plijeni pažnjom i interesom i planinara i onih manje poželjnih u planinama, koji ga svojim posjetama iskoristavaju ne poštujući trud i kućni red skloništa. Dežurstva članova PDS »Velebit« najbolji su način da se velebitaško sklonište zaštići od neželjenih posljedica, a ujedno je to i apel za očuvanje prirodnog okoliša u kojem se ono nalazi.

Ratkovo sklonište

foto: Željka Lisak

Posjetitelji koji planiraju zanoći trebaju znati da će se noćenje u skloništu naplaćivati u ljetnom razdoblju (20 kn za planinare s iskaznicom i markicom za 2001. godinu, a 40 kn za one koji nisu članovi PD). Dežurni članovi po želji mogu donijeti pića za prodaju po jedinstvenim cijenama, a prihodom od prodaje pokriti vlastite troškove.

Lidija Vrečar

PRVOSVIBANJSKA RADNA AKCIJA NA PLANINARSKOJ KUĆI »ALAN«

Dana 28. travnja uputila se na Velebit skupina dobrovoljaca-planinara s namjerom da učine nužne radove na planinarskoj kući »Alan«. Za glavni posao, a to je bojanje kuće zaštitnim premazom, nabavljen je zaštitni premaz od donatora. Ploče za krov i zaštitna folija su kupljeni iz skromnog zajedničkog fonda kuće u kojem sudjeluju skoro svi dežurni planinari. Za rad je utrošeno oko 112 čovjek-sati. Kuća se crni od premaza, a krov je saniran zamjenom ploča. Složen je i dovod vode u cisternu, obojana je ograda malog botaničkog vrtića, kao i ograda pored kuće. Uzete su mjere za nova prozorska stakla koja su napukla i napravljen popis potrebnih tekstova uništenih i nedostajućih natpisa i putokaza. Sav krupni i sitni otpad (stare peći, ambalaža, salonit i ostalo) uredno je prikupljen na gomili i bit će odvezен u lipnju prije sezone. Raskrčili smo i dio kamenih blokova zida cisterne koji je srušen u potresu. Budući da u fondu kuće imamo novca za još dvije-tri vreće cementa, dodat ćemo još barem toliko ili više, tako da tijekom ljeta dijelovi sadašnje radne ekipe za vrijeme redovnog dežurstva mogu za razonodu, osim

ostalih radova, zidati kamene blokove cisterne za vodu. U radovima na kući zdušno su sudjelovali: Stipe i Božica Trgovac, Ivan Hapač, Stjepan i Irena Pavlić, Krešimir i Vesna Bartaković, svi iz POK »Sljeme«.

Krešimir Bartaković

RADOVI U ŠUGARSKOJ DULIBI I JELOVOJ RUJI

Za prvosvibanjske praznike skupina planinara obišla je planinarsko sklonište »Šugarska duliba« i tom prilikom obavila niz radova na uređenju skloništa. Zamijenjen je stari žig VPP-a na Baškim Oštarijama, na Jelovojoj ruji na vratima napuštene šumarske kuće postavljen spremnik s upisnom knjigom, žigom, jastučićem i bojom. U cisterni na Jelovojoj ruji ima oko 25 m³ vode koja je sumnjive čistoće i u slučaju nužde potrebno ju je dobro prokuhati.

Na pl. skloništu u Šugarskoj dulibi nisu utvrđene veće štete. Nepažljivi posjetitelji nisu osigurali vrata, pa su ona opet od udara vjetra oštećena, što je pri vremenu popravljeno. Dio posjetitelja ostavlja svoje smeće, pa čak i iznošene hlače, cipele i košulje, a o limenkama od piva i konzervi da i ne govorimo. Apeliramo zato na sve posjetitelje Velebita da svoj otpad odnesu sa sobom, jer mi ne možemo čistiti za njima.

U skloništu se i dalje nalazi 10 ležajeva sa spužvama, peć, pribor za loženje i pribor za kuhanje koji svakim posjetom nadopunjavamo. Zahvaljujući donatoru »Pankotu« iz Zagreba, krov kontejnera dodatno je zaštićen, a zahvaljujući »Iskri« iz Zeline obojen je srebrnom zaštitnom bojom.

Ne bih se složio ni podržao prijedlog, meni nadasve drage Smilje Petričević, čije mišljenje uvijek uvažavam, da planinari koji spavaju u skloništu tamo ostave dobrovoljni prilog (10 kn po osobi), jer taj prilog ne bi dočekao ljude kojima je namijenjen; na žalost, planinom prolaze svakakvi ljudi. Ako netko osjeća potrebu da novčano pomogne, tada je najbolje da novac doznači osobno i izravno. Podržavam Smiljin prijedlog da posjetitelji telefonski najave svoj boravak. Preporuka je da se ide u manjim skupinama, tako da se i u slučaju popunjenošti još uvijek svi mogu nekako smjestiti. Pozivamo Vas da se prije polaska javite na telefon 01/37-73-974 ili

091/56-29-763, a da nam po povratku javite u kakvom su stanju sklonište i putevi, što bi bio vrijedan doprinos održavanju skloništa.

Branimir Antun Odicki

OBNOVLJENA STAZA NA KUK OD PEĆICE

Jedini prilaz na Kuk od Pećice sa istočne strane nedavno je iznova obilježen. HPD »Prpa« s Baških Oštarija uredilo je stazu dugu 20-ak minuta hoda na taj gotovo neposjećeni kuk. Skretanje prema vrhu označeno je na Maloj Košanici nadomak Kize, a sam uspon zahtijeva nešto penjačke vještine. Kuk od Pećice gotovo je jednako visok kao i Kiza, pa cijeli taj stjenoviti greben gledan sa oštarijske visoravni izaziva dvojbu što je što - Kiza ili Pećica.

Kukovi koji se vide sa oštarijskog prijevoja su, od zapada prema istoku, redom: Vrani kuk (1080 m), Žuti kuk (1128 m), Kiza (1278 m), Kuk od Pećice (1270 m), Grabar (1255 m), Kuk od Šmiljič Plane (1232 m), Medvjedi kuk, Kuk od Karline Plane i Božin kuk. Atraktivni oblici kukova karakteriziraju i Pećicu. Na samome vrhu je kamena gromada koja se ljulja pod nogama kad se preko nje prelazi. S vrha je osobito lijep pogled na cijeli lanac Dabarskih kukova. U proljetno doba godine Kuk je okičen brojnim endemskim i ostatim biljnim vrstama, te je dovoljno razloga da odsada planinari češće posjećuju Kizu i Kuk od Pećice.

Vlado Prpić

Žuti kuk, Kiza, Kuk od Pećice i Grabar
(s lijeva na desno) sa Stupačionova

foto: Vlado Prpić

ČUVARSKA SLUŽBA NA MEDVEDNICI

Od 12. travnja Park prirode Medvednica čuvaju četiri čuvara, namještenika Uprave Parka. Imaju prepoznatljivu uniformu, svjetlo maslinastu prsluku sa znakovima Parka i službeno vozilo označeno na isti način. Radit će 24 sata dnevni, patrolirati po planini te upozoravati građane i dojavljivati policiji prekršaje jer sami nemaju, bar za sada, ovlasti policajaca. Osim toga će odgovarati na pitanja građana, dakle bit će nešto kao rendžeri u inozemnim nacionalnim parkovima. Sjedište Uprave Parka nalazi se u preuređenoj lugarnici u Bliznecu na Sljemenskoj cesti kod oštrog zavoja kojim počinje njezin uspon.

Željko Poljak

DOĐITE NA SUSRET PLANINARA U MEĐIMRUJU

Planinari HPD »Medimurje« ove godine već po treći put priređuju susret planinara Hrvatske i Slovenije u Međimurju. Ove godine to će se druženje održati u nedjelju 8. srpnja.

Okupljanje planinara bit će ispred osnovne škole u Macincu, selu nadomak slovenske granice, od 9 do 10 sati, kada počinje pješačenje dužom (oko 4 sata hoda) ili kraćom varijanta (oko 2 i pol sata hoda). Svi će se ponovno okupiti u Gornjoj Dubravi kod »Jelene« oko 14 sati na zajedničkom ručku. Predviđena je i glazba i tombola. Startnina je 30 kuna, a uključuje kontrolni kartončić, autobusni prijevoz u oba smjera i ručak.

Autobus do Macinca polazi ispred željezničke stanice u Čakovcu u 9,30 i ispred hotela "Park" u 9,40. Na povratku će također biti osiguran autobusni prijevoz do Čakovca. Za sve koji dolaze do Macinca vlastitim prijevozom osigurano je parkiralište kod osnovne škole.

Za prijave i informacije možete se obratiti Magdaleni Bistrović na tel. 040/310-955 i Bogomiru Trabe, na tel. 040/328-226 i 091/50-49-566.

Bogomir Trabe

Rendžeri Parka prirode Medvednica

PRODAJE SE DIJAPROJEKTOR

Projektor automatik i platno sa stakalom 130 cm prodaje se za 1000 kn. Informacije možete dobiti na telefonski broj 01/37-60-074.

Prema Pušćoj Bistri... tјedan dana ravno naprijed i onda oštro desno

Planinarski dom »Snježnik«

PANTONE® COLORS

CHROMOS^{dd}

Tvornica grafičkih boja Samobor - Hrvatska

CHROMOS

Printing Ink Factory Samobor - Croatia

JOHANN FANZOJ

PUŠKARI OD 1790.
FARLACH AUSTRIJA

OPREMA ZA LOVCE I PLANINARE

MAINDL CIPELE

WAX JAKNE

BRIKO NAOČALE

NAPRTNJAČE

LEKI ŠTAPOVI

ČARAPE

RUKAVICE

Atraktivan izbor proizvoda uz akcijske cijene!

**Planinarskim društvima odobravamo
popust na veće narudžbe**

Fanzoj - inox d.o.o. Ogrizovićeva 40 10000 Zagreb Hrvatska
Tel. 01/38 22 655 Tel./fax: 01/38 20 185 Mobitel 098/283-441